

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej 2018

**Sprawozdanie o Wypłacalności i Kondycji Finansowej sporządzone na dzień
31 grudnia 2018 r.**

Unum Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A.

Data: 15 kwiecień 2019 r.

Spis treści

Podsumowanie	4
A. Działalność i wyniki operacyjne	5
A.1. Działalność	5
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej	7
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	9
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	10
A.5. Wszelkie inne informacje	10
B. System zarządzania	11
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	11
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	15
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	16
B.4. System kontroli wewnętrznej	18
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego	19
B.6. Funkcja aktuariałna	20
B.7. Outsourcing	21
B.8. Wszelkie inne informacje	21
C. Profil ryzyka	22
C.1. Ryzyko aktuariałne	22
C.2. Ryzyko rynkowe	25
C.3. Ryzyko kredytowe	27
C.4. Ryzyko płynności	27
C.5. Ryzyko operacyjne	28
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	29
C.7. Wszelkie inne informacje	30
D. Wycena do celów wypłacalności	31
D.1. Aktywa	31
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	35
D.3. Inne zobowiązania	40
D.4. Alternatywne metody wyceny	41
D.5. Wszelkie inne informacje	41
E. Zarządzanie kapitałem	42
E.1. Środki własne	42
E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	43
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	45
E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	45
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	45
E.6. Wszelkie inne informacje	45
Załączniki	46
Podpisy	61

Podsumowanie

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 r. i za rok obrotowy kończący się tego dnia zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r. (Dz.U. 2015 poz. 1844 ze zmianami, dalej „Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”).

Wymogi dotyczą ujawniania informacji publicznych w ramach systemu Wypłacalność II. Elementy ujawnienia odnoszą się do działalności i wyników operacyjnych, systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny do celów wypłacalności oraz zarządzania kapitałem Spółki. Z dniem 1 października 2018 r. Pramerica Życie TUIR SA stała się częścią Grupy Unum, spółki założonej w 1848 r. w Stanach Zjednoczonych Ameryki. W związku z tą zmianą Spółka przyjęła nazwę Unum Życie TUIR S.A. (dalej Unum Życie, Spółka).

Grupa Unum to jeden z liderów w zakresie ochrony finansowej w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Poza Unum Życie tworzą ją spółki: Unum US, Colonial Life i Unum UK. Portfolio Unum obejmuje grupowe oraz indywidualne ubezpieczenia ochronne zapewniające dochód w wypadku niezdolności do pracy, ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia wypadkowe i zdrowotne. W 2018 r. grupa odnotowała przychody w wysokości 11,6 miliarda USD i wypłaciła klientom prawie 8 miliardów USD świadczeń.

W Polsce Spółka oferuje grupowe i indywidualne ubezpieczenia na życie o jednym z najszerszych na rynku zakresów ochrony, kierując się wyjątkową troską o klientów. Misją Spółki jest stałe pomaganie klientom w osiągnięciu bezpieczeństwa finansowego i spokoju ducha, poprzez ochronę wartości najważniejszych, życia i zdrowia, i specjalizuje się w dziedzinie ochronnych ubezpieczeń na życie.

W 2018 r. Unum Życie utrzymało wysoką dynamikę przypisu składki brutto z działalności bezpośredniej. Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej za rok 2018 wyniosła 262 mln PLN, co w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego oznacza wzrost o około 10%. W związku z niekontynuowaniem w 2018 r. umowy reasekuracji czynnej Spółka nie osiągała składki przypisanej brutto z tego tytułu. Składka przypisana brutto ogółem (z reasekuracji czynnej oraz z działalności bezpośredniej) w 2018 r. wzrosła o 0,1% w porównaniu do 2017 r.

Opierając swoją działalność na oferowaniu klientom długotrwałych produktów ochronnych, kluczowym wskaźnikiem wiarygodności Spółki jest wartość wypłaconych klientom świadczeń. W 2018 r. Spółka wypłaciła uposażonym w najtrudniejszych momentach ich życia prawie 91,3 mln PLN (kwota świadczeń brutto wypłaconych z działalności bezpośredniej), a wartość ta była wyższa od zeszłorocznej o 19%.

Unum Życie utrzymuje niezmiennie wysoki poziom bezpieczeństwa środków powierzonych przez klientów, określany poprzez wskaźnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) środkami własnymi. Wskaźnik ten na koniec 2018 r. wyniósł 236%, natomiast wskaźnik pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) środkami własnymi wyniósł 944%. W okresie sprawozdawczym Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w wycenie do celów wypłacalności oraz nie zidentyfikowała istotnych zmian w profilu ryzyka.

Wpływ na stabilną sytuację finansową Spółki ma także konsekwentna polityka inwestycyjna, opierająca się na inwestowaniu głównie w skarbowe papiery dłużne. Przychody z lokat za rok 2018 wyniosły blisko 30,4 mln PLN i były o około 6% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Spółka odnotowała zysk netto za 2018 rok w wysokości 22,3 mln PLN.

System zarządzania w Unum Życie obejmuje przejrzystą strukturę organizacyjną z jasno przypisanymi zakresami odpowiedzialności. W okresie sprawozdawczym jedynymi istotnymi zmianami w systemie zarządzania były zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej.

Unum Życie tworzy przyjazne, oparte na szacunku środowisko pracy, w którym każdy może odnieść sukces rozwijając się i realizując swój potencjał. Tak wysokie standardy zarządzania zyskały uznanie niezależnych instytucji, które przyznały Spółce w 2018 tytuły: Mistrz Biznesu (konkurs magazynu Businessman), Najlepszy Pracodawca (program AON), HR Najwyższej Jakości (certyfikat Polskiego Stowarzyszenia Zarządzania Kadrami), Inspiratorzy Biznesu – Najlepszy Pracodawca (konkurs Agencji Newseria). Spółka prezentuje najwyższe standardy współpracy na rynku finansowym, uhonorowane wielokrotnie nagrodą Etyczna Firma.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

Unum Życie TUIR S.A. posiada siedzibę w Warszawie, przy Al. Jana Pawła II 17, 00-854 Warszawa. Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego KRS: 0000008906, NIP: 526-22-62-838, REGON: 013281575.

Organem odpowiedzialnym za nadzór finansowy nad Spółką jest Komisja Nadzoru Finansowego.

Adres siedziby Urzędu:

ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

Adres korespondencyjny Urzędu:

Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa 1
skr. poczt. nr 419

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, to Spółka: BDO Sp. z o.o. sp. k. wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych (prowadzona przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów) pod nr 3355.

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie: Michał Włodarczyk, Biegły Rewident nr ewidencyjny: 12436.

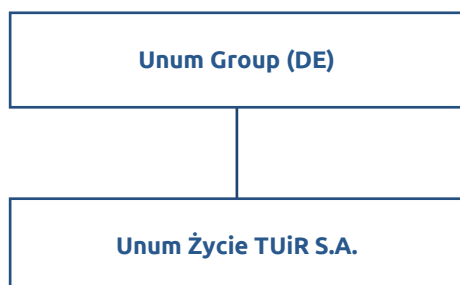
Dane kontaktowe:

BDO Sp. z o.o. sp. k.
ul. Postępu 12
02-676 Warszawa

Od 1 października 2018 r. Unum Życie jest spółką należącą do grupy kapitałowej Unum Group z siedzibą w stanie Tennessee w Stanach Zjednoczonych posiadającą 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

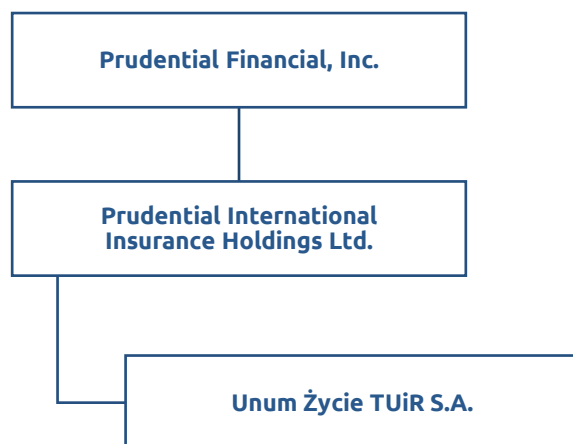
Adres siedziby Unum Group:

1 Fountain Sq,
Chattanooga, TN 37402
Stany Zjednoczone

Do 30 września 2018 r. jedynym akcjonariuszem Spółki była zarejestrowana w Stanach Zjednoczonych Spółka Prudential International Insurance Holdings, Ltd. (PFI) posiadająca 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Adres siedziby PFI:
751 Broad Street
Newark, NJ, 07102
Stany Zjednoczone

Unum Życie prowadzi działalność bezpośrednią w zakresie ubezpieczeń na życie w następujących liniach biznesowych:

- ubezpieczenia zdrowotne,
- ubezpieczenia z udziałem w zyskach,
- ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,
- pozostałe ubezpieczenia na życie.

W 2018 r. Spółka nie kontynuowała działalności w zakresie reasekuracji czynnej. Związane to jest z rozwiązaniem dotychczas obowiązującej umowy reasekuracji czynnej. W 2018 r. Unum Życie prowadziło działalność bezpośrednią wyłącznie w Polsce.

Poza niżej wymienionymi podmiotami zarejestrowanymi w Stanach Zjednoczonych:

- Unum Group;
- Prudential Financial, Inc.;
- Prudential International Insurance Holdings, Ltd.;
- The Prudential Insurance Company of America, Inc.

Spółka nie wyróżniała istotnych jednostek powiązanych. Ponadto Spółka nie posiada udziałów w jednostkach powiązanych.

W okresie sprawozdawczym Unum Życie nie zidentyfikowało zdarzeń gospodarczych, które wywarłyby istotny wpływ na Spółkę.

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Unum Życie w 2018 r. odnotowało zysk netto w wysokości 22,3 mln PLN. Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej za rok 2018 wyniosła 262 mln PLN, co w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego oznacza wzrost o około 10%.

W Tabeli 1 przedstawiono przychody i koszty działalności operacyjnej dla bieżącego oraz poprzedniego okresu sprawozdawczego. Wyniki zostały opracowane w oparciu o polskie standardy rachunkowości.

Linia biznesowa	2017	2018	Dynamika*
Składki przypisane brutto	tys. PLN	tys. PLN	%
Ubezpieczenia zdrowotne	77 275	88 499	15%
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	81 656	85 904	5%
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	13 924	14 581	5%
Pozostałe ubezpieczenia na życie	66 206	73 054	10%
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	2 017	0	-100%
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	20 695	0	-100%
Razem	261 773	262 038	0%
Składki zarobione netto	tys. PLN	tys. PLN	%
Ubezpieczenia zdrowotne	73 321	84 757	16%
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	81 281	85 501	5%
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	13 884	14 529	5%
Pozostałe ubezpieczenia na życie	61 167	67 959	11%
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	2 017	0	-100%
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	20 695	0	-100%
Razem	252 364	252 746	0%
Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto	tys. PLN	tys. PLN	%
Ubezpieczenia zdrowotne	28 982	32 445	12%
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	19 859	23 352	18%
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3 070	4 214	37%
Pozostałe ubezpieczenia na życie	19 517	26 383	35%
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	846	-81	-110%
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	8 694	-828	-110%
Razem	80 968	85 485	6%

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieceniowych na udziale własnym netto	tys. PLN	tys. PLN	%
Ubezpieczenia zdrowotne	2 551	2 168	-15%
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	57 022	55 448	-3%
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	12 055	1 253	-90%
Pozostałe ubezpieczenia na życie	1 508	1 488	-1%
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	0	0	-
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	0	0	-
Razem	73 136	60 357	-17%

Koszty działalności ubezpieczeniowej	tys. PLN	tys. PLN	%
Ubezpieczenia zdrowotne	32 537	36 935	14%
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	27 415	29 720	8%
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 635	5 613	0%
Pozostałe ubezpieczenia na życie	27 964	30 656	10%
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	11	0	-100%
Reasekuracja ubezpieczeń na życie	109	0	-100%
Razem	93 670	102 925	10%

* Wyrażony w ujęciu procentowym wzrost lub spadek wartości za 2018 r. w porównaniu do wartości za 2017 r.

Tabela 1: Przychody i koszty z działalności ubezpieczeniowej w podziale na istotne linie biznesowe.

Unum Życie osiąga przychody ze składek w związku z prowadzoną działalnością bezpośrednią w zakresie ubezpieczeń indywidualnych i grupowych. Składka przypisana brutto w 2018 r. wyniosła 262 mln PLN, z czego 100% pochodziło z działalności bezpośredniej. Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto w okresie sprawozdawczym wyniosły 85 mln PLN, a koszty działalności ubezpieczeniowej 103 mln PLN.

W 2018 r. Spółka odnotowała:

- 0,1% wzrost składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej i reasekuracji czynnej ogółem,
- 6% wzrost odszkodowań i świadczeń wypłaconych netto,
- 10% wzrost kosztów działalności ubezpieczeniowej w porównaniu do roku poprzedniego.

W Tabeli 2 przedstawiono przychody i koszty z działalności operacyjnej dla bieżącego oraz poprzedniego okresu sprawozdawczego, w podziale na istotne obszary geograficzne, na których Spółka prowadziła działalność w 2018 r. Wyniki zostały opracowane w oparciu o polskie standardy rachunkowości.

Obszar geograficzny	2017	2018	Dynamika*
Składki przypisane brutto	tys. PLN	tys. PLN	%
Polska	239 061	262 038	10%
Stany Zjednoczone	22 712	0	-100%
Razem	261 773	262 038	0%

Składki zarobione netto	tys. PLN	tys. PLN	%
Polska	229 653	252 746	10%
Stany Zjednoczone	22 712	0	-100%
Razem	252 364	252 746	0%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto	tys. PLN	tys. PLN	%
Polska	71 428	86 395	21%
Stany Zjednoczone	9 540	-909	-110%
Razem	80 968	85 485	6%

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym netto	tys. PLN	tys. PLN	%
Polska	73 136	60 357	-17%
Stany Zjednoczone	0	0	-
Razem	73 136	60 357	-17%

Koszty działalności ubezpieczeniowej	tys. PLN	tys. PLN	%
Polska	93 551	102 925	10%
Stany Zjednoczone	119	0	-100%
Razem	93 670	102 925	10%

* Wyrażony w ujęciu procentowym wzrost lub spadek wartości za 2018 r. w porównaniu do wartości za 2017 r.

Tabela 2: Przychody i koszty z działalności ubezpieczeniowej w podziale na istotne obszary geograficzne.

W kwocie składek przypisanych brutto w 2018 r. równej 262 038 tys. PLN zawarte są wyłącznie składki z działalności bezpośredniej prowadzonej w Polsce.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Łączny wynik z działalności lokacyjnej Unum Życie, wyznaczony jako nadwyżka przychodów z lokat nad kosztami działalności lokacyjnej w 2018 r. wyniósł 29,9 mln PLN – o 6% więcej niż w poprzednim okresie sprawozdawczym.

W Tabeli 3 przedstawiono porównanie przychodów z działalności lokalnej osiągniętych przez Unum Życie w bieżącym oraz w poprzednim okresie sprawozdawczym w podziale na klasy aktywów.

Aktywa	Przychody 2017 (tys. PLN)	Przychody 2018 (tys. PLN)	Dynamika* (%)
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	25 709	27 203	6%
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	317	338	7%
Pozostałe pożyczki	1 840	2 061	12%
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	696	750	8%
Razem	28 563	30 353	6%

* Wyrażony w ujęciu procentowym wzrost lub spadek wartości za 2018 r. w porównaniu do wartości za 2017 r.

Tabela 3: Przychody z działalności lokacyjnej w latach 2017 i 2018.

W Tabeli 4 przedstawiono porównanie kosztów z działalności inwestycyjnej poniesionych przez Unum Życie w bieżącym oraz w poprzednim okresie sprawozdawczym w podziale na klasy aktywów.

Aktywa	Koszty 2017 (tys. PLN)	Koszty 2018 (tys. PLN)	Dynamika* (%)
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	211	219	4%
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	0	0	-
Pozostałe pożyczki	0	0	-
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	199	204	2%
Razem	411	423	3%

* Wyrażony w ujęciu procentowym wzrost lub spadek wartości za 2018 r. w porównaniu do wartości za 2017 r.

Tabela 4: Koszty z działalności lokacyjnej w latach 2017 i 2018.

Unum Życie w 2018 r. zrealizowało wynik z działalności lokacyjnej na poziomie 102% przyjętego planu. Ponadto Spółka w 2018 r. odnotowała niezrealizowane straty z tytułu wyceny lokat związanych z ubezpieczeniami na życie, gdy ryzyko (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający w wysokości 4,7 mln PLN.

Na 31 grudnia 2018 r. ujęte w kapitale własnym niezrealizowane zyski z tytułu aktualizacji wyceny dłużnych papierów wartościowych oraz jednostek uczestnictwa w otwartych funduszach inwestycyjnych wyniosły 54,5 mln PLN (o 33% więcej niż na 31 grudnia 2017 r.).

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. Unum Życie nie posiadało w portfelu inwestycyjnym instrumentów sekurytyzacyjnych.

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

W 2018 r. Spółka nie rozpoznała istotnych przychodów i kosztów innych, niż przychody i koszty z działalności operacyjnej lub lokacyjnej.

Ponadto Spółka nie była stroną istotnych umów leasingowych, które wymagałyby ujawnienia w niniejszym sprawozdaniu.

A.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące działalności i wyników operacyjnych Spółki zostały zawarte w rozdziałach A.1-A.4.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Ogólne zasady systemu zarządzania w Unum Życie, tj. systemu regulacji i procedur określających wytyczne do działania organów Spółki, wynikają z regulacji ustawowych, w szczególności z Kodeksu spółek handlowych i ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przepisów regulujących funkcjonowanie rynku ubezpieczeniowego, standardów wewnętrznych, jak również przyjętych standardów obowiązujących w grupie Unum.

Ponadto zasady kształtowania relacji z interesariuszami ustala własny Kodeks Postępowania Unum Życie odzwierciedlający wartości, którymi kieruje się Spółka i przedstawiający oczekiwania pożądaných zachowań. Jest on także podstawą zasad wewnętrznych Unum Życie.

Unum Życie uznaje, że system zarządzania jest obecnie adekwatny i uwzględnia skalę i złożoność działalności Spółki. System zarządzania pozwala na efektywne zarządzanie ryzykiem, zgodnie z obecnym profilem ryzyka Spółki. Przyjęta struktura organizacyjna wspiera cele strategiczne i działania Spółki oraz zapewnia, że Zarząd może podejmować świadomie decyzje biznesowe z pełnym uwzględnieniem wpływu na ekspozycję związane z ryzykiem. Unum Życie poddaje system zarządzania regularnemu przeglądowi w ramach jego ciągłego doskonalenia.

W okresie sprawozdawczym Spółka oprócz zmian w składzie Rady Nadzorczej nie dokonała istotnych zmian systemu zarządzania.

Władzami Unum Życie są: Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Rada Nadzorcza oraz Zarząd. Strukturę organizacyjną władz Unum Życie oraz zakres ich działania określa Statut Unum Życie oraz regulaminy Rady Nadzorczej i Zarządu. Do reprezentowania i prowadzenia spraw Spółki upoważniony jest Zarząd, zgodnie z zasadami reprezentacji określonymi w Statucie Unum Życie. Schemat akceptacyjny związany z przygotowaniem dokumentacji niezbędnej do podjęcia decyzji przez Zarząd Spółki określają matryce decyzyjne Unum Życie, przyjmowane w drodze uchwały Zarządu. Zarząd może udzielać pełnomocnictw pracownikom do działania w imieniu Unum Życie.

B.1.1. Rada nadzorcza

Rada Nadzorcza działa na podstawie Regulaminu przyjętego przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Zgodnie ze Statutem w skład Rady Nadzorczej wchodzi pięciu członków. Członkowie Rady są powoływani przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji trwającej trzy kolejne pełne lata obrotowe.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Unum Życie we wszystkich jej dziedzinach, a w szczególności:

- opiniuje bilans roczny, rachunek zysków i strat oraz roczne sprawozdania Zarządu Spółki;
- opiniuje wniosek Zarządu Spółki w sprawie podziału zysku i pokrycia straty;
- zatwierdza wnioski Zarządu Spółki w sprawach nabywania, obciążania i zbywania nieruchomości Spółki;
- rozpatruje inne sprawy wnoszone przez Zarząd Spółki;
- powołuje, odwołuje i zawiesza w czynnościach Członków Zarządu;
- wybiera biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdań finansowych Spółki;
- uchwała Regulamin Zarządu;
- uchwała Regulamin Komitetu Audytu.

W Unum Życie działa Komitet Audytu, którego członkowie zostali powołani przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków.

W ramach zadań powierzonych Komitetowi Audytu jest w szczególności:

- nadzorowanie działań Zarządu Spółki i pracowników w zakresie prawidłowości procesu sprawozdawczości finansowej;
- opiniowanie podstawowych zasad istniejącego w Spółce systemu sprawozdawczości finansowej i rachunkowości;
- nadzorowanie działalności Spółki w zakresie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- monitorowanie prac biegłego rewidenta.

Skład Rady Nadzorczej :

Na 31 grudnia 2018 r. w Radzie Nadzorczej Unum Życie funkcję pełnili:

- Peter Gerard Owen O'Donnell - Przewodniczący Rady Nadzorczej, odpowiedzialny za kierowanie pracami Rady Nadzorczej, koordynację tych prac, zwoływanie posiedzeń Rady Nadzorczej i przewodniczenie posiedzeniom Rady Nadzorczej; Członek Komitetu Audytu,
- Jonathan Paul Fletcher - Członek Rady Nadzorczej,
- Marco Antonio de Andrade Forato – Członek Rady Nadzorczej,
- Stanisław Borkowski – Członek Rady Nadzorczej; Przewodniczący Komitetu Audytu (niezależny od Unum Życie w rozumieniu Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 r.),
- Anna Włodarczyk-Moczkowska – Członek Rady Nadzorczej; Członek Komitetu Audytu (niezależny od Unum Życie w rozumieniu Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 r.).

W dniu 1 października 2018r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy przyjęło rezygnację następujących członków Rady Nadzorczej:

- James Wayne Weakley
- Jenny Bekeris McNeill
- Jana Van den Berga

W dniu 1 października 2018 r. do Rady Nadzorczej zostali powołani:

- Peter Gerard Owen O'Donnell
- Jonathan Paul Fletcher
- Marco Antonio de Andrade Forato.

Zmiany w Radzie Nadzorczej wynikały ze zmiany jedyne go akcjonariusza Spółki.

B.1.2. Zarząd

Zgodnie ze Statutem Spółki, Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Zarząd składa się z dwóch lub większej liczby członków, a liczbę i funkcje Członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Zarząd działa na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i ją reprezentuje. Zarząd opracowuje strategię rozwoju Spółki i jest odpowiedzialny za jej wdrożenie. Realizując zasadę sprawnego i rozsądnego zarządzania, Zarząd jest odpowiedzialny za inicjowanie i realizację programów, mających na celu zwiększenie wartości Spółki i zwrotu z inwestycji dla akcjonariuszy oraz ochronę interesów klientów i pracowników.

Zarząd, podejmując decyzje, dokłada wszelkich starań, aby zapewnić jak najpełniejszą realizację interesów akcjonariuszy, klientów, pracowników oraz innych podmiotów i osób współpracujących w zakresie działalności Unum Życie.

Zarząd Spółki działa kolegialnie, a wewnętrzny podział kompetencji pomiędzy Członkami Zarządu ustalony jest przez Zarząd. Na tej podstawie Członkowie Zarządu osobiście nadzorują prace poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki lub poszczególne obszary działalności Spółki, ponosząc odpowiedzialność za realizację ich podstawowych zadań.

Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał. Uchwały Zarządu Spółki zapadają na posiedzeniu Zarządu.

Zarząd Spółki przyjął strukturę organizacyjną, w celu dostosowania do wymogów oraz potrzeb operacyjnych. Struktura organizacyjna jest odpowiednia i wspiera realizację celów strategicznych Spółki. Struktura jest wystarczająco elastyczna, aby mogła zostać w odpowiednim czasie dostosowana do zmian celów strategicznych, jak również do zmian zakresu prowadzonej działalności lub otoczenia biznesowego Spółki.

Wszyscy Członkowie Zarządu stanowią stały skład posiedzeń Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Inwestycyjnego.

Skład Zarządu

Na 31 grudnia 2018 r. w Zarządzie Unum Życie funkcję pełnili:

- Aneta Podyma-Milczarek – Prezes Zarządu,
- Helena Gosk – Wiceprezes Zarządu,
- Robert Gowin – Członek Zarządu,
- Borys Kowalski – Członek Zarządu

W 2018 r. nie zaszły żadne zmiany w składzie Zarządu Spółki. W dniu 16 stycznia 2018 r. Komisja Nadzoru Finansowego jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie Borysa Kowalskiego na Członka Zarządu odpowiedzialnego zarządzanie ryzykiem.

Na diagramie nr 1 przedstawiona została wewnętrzna struktura organizacyjna Unum Życie na 31 grudnia 2018 r.:

Aneta Podyma-Milczarek Prezes Zarządu	Helena Gosk Wiceprezes/Członek Zarządu	Robert Gowin Członek Zarządu	Borys Kowalski Członek Zarządu
Biuro Zarządu	Departament Sprzedaży Ubezpieczeń Grupowych	Dział IT	Dział Finansowy
Departament Sprzedaży Ubezpieczeń Indywidualnych	Dział Operacji Ubezpieczeń Grupowych	Dział Obsługi Klienta Indywidualnego	Dział Aktuariatu
Dział Prawny i Compliance	Zespół Administracji Biura	Dział Wypłat Świadczeń	Dział Obsługi Pośredników i Analiz
Dział Marketingu		Zarządzanie Projektami	Zespół Zarządzania Ryzykiem
Dział Personalny		Zespół Bezpieczeństwa	
Audyt Wewnętrzny			
Rzecznik Prasowy/ Komunikacja Korporacyjna			

Diagram 1: Wewnętrzna struktura organizacyjna Unum Życie.

B.1.3. Inne kluczowe funkcje

Inne kluczowe funkcje zdefiniowane przez Spółkę w ramach systemu zarządzania oraz obowiązki osób nadzorujących te funkcje:

Funkcja zarządzania ryzykiem:

- opracowanie zasad zarządzania ryzykiem w organizacji;
- opracowanie struktury ramowej zarządzania ryzykiem, w szczególności: polityki zarządzania ryzykiem jak i określenia zasobów niezbędnych do jej wdrożenia i przestrzegania;
- opracowanie procesu, procedur zarządzania ryzykiem, ustalenie kryteriów ryzyka, metodyki identyfikacji, analizy i oceny ryzyka, postępowanie z ryzykiem, monitorowanie i przeglądy;
- kontrola ryzyka i postulowanie, opracowywanie, uzgadnianie oraz egzekwowanie ustalonych tolerancji i limitów ryzyka wśród wskazanych kategorii ryzyk;
- raportowanie statusu ryzyk i efektywności systemu zarządzania ryzykiem do poziomu Zarządu i Rady Nadzorczej;
- przestrzeganie zgodności z wymaganiami prawnymi w zakresie zarządzania ryzykiem;
- kształtowanie polityki informacyjnej w zakresie kształtowania świadomości pracowników w tym zakresie.

Funkcja zgodności z przepisami (Compliance):

- opracowywanie i wdrażanie polityk, systemów i procesów zapewniających zgodność prawną we wszystkich obszarach działalności Spółki;
- nadzorowanie zgodności wewnętrznych procesów Unum Życie z wymogami, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów regulacyjnych we wszystkich liniach biznesowych oraz w centrali Spółki;
- kontrolowanie wdrażania zaleceń pokontrolnych;

- zapewnienie odpowiedniego poziomu wiedzy z zakresu Compliance w organizacji w tym budowanie kultury respektowania regulacji prawnych i nadzór nad procesami szkoleniowymi.

Funkcja audytu wewnętrznego:

- nakreślanie i realizacja harmonogramów kontroli zgodnie z ogólnymi wytycznymi programu audytów wewnętrznych;
- tworzenie i wdrażanie procedur, narzędzi i dokumentów audytów oraz pism przewodnich zgodnie ze standardami i dobrymi praktykami procesów audytowych;
- prowadzenie audytów wewnętrznych we wszystkich departamentach Spółki zgodnie z przepisami prawa, wytycznymi organów nadzoru i międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego;
- opracowywanie raportów rekomendacji i zaleceń po audytowych oraz monitorowanie ich realizacji;
- współpraca z Zespołem Compliance oraz Zespołem Zarządzania Ryzykiem przy dochodzeniach w sprawach wykrytych nieprawidłowości;
- formułowanie zaleceń do systemów kontroli wewnętrznej, pomoc w ich testowaniu, wdrażaniu i szkoleniach;
- budowanie poprzez szkolenia świadomości organizacyjnej związanej z audytem wewnętrznym.

Funkcja aktuarialna:

- nadzorowanie obszaru obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- nadzorowanie funkcji aktuarialnej w zakresie wymogów wypłacalności;
- nadzór nad Działem Aktuariatu i funkcją aktuarialną;
- formalne zatwierdzenie dokumentacji aktuarialnej;
- nadzór nad procesem tworzenia oraz wyceny produktów ubezpieczeniowych;
- nadzór nad obszarem reasekuracji.

W 2018 r. Zarząd wskazał dodatkową inną kluczową funkcję: finansową.

Funkcja finansowa:

- kształtowanie i realizacja strategii finansowej Spółki;
- nadzór nad Zespołami: Księgowości, Controllingu, Inwestycji i Podatków;
- nadzór i kontrola realizacji krótko- i długoterminowych planów finansowych;
- nadzór nad obszarem rachunkowości Spółki w tym odpowiedzialność za opracowanie, wdrożenie i aktualizację Polityki Rachunkowości oraz jej dostosowanie do aktualnych przepisów prawnych;
- nadzór nad terminowym i poprawnym naliczeniem podatków (CIT, VAT, PCC, WHT);
- współpraca z biegłym rewidentem i doradcami podatkowymi Spółki.

B.1.4. Zasady wynagradzania organu administrującego, zarządczego i pracowników

W Unum Życie realizowana jest zasada pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej bez wynagrodzenia. Niezależni Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w Komitecie Audytu wynagradzani są adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach tego Komitetu. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy określa wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komitetu Audytu. Członkom Rady Nadzorczej nie przysługują zmienne składniki wynagrodzenia.

Członkowie Zarządu Unum Życie i osoby pełniące inne kluczowe funkcje są wynagradzani zgodnie z przyjętą przez Radę Nadzorczą Polityką wynagradzania członków organu zarządzającego oraz osób pełniących inne kluczowe funkcje. Za prace wykonaną na rzecz Spółki Członkom Zarządu oraz osobom pełniącym inne kluczowe funkcje przysługuje wynagrodzenie brutto ustalone w umowie o pracę. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego brutto ustalana jest każdorazowo z pracownikiem w ramach indywidualnej umowy o pracę ze szczególnym uwzględnieniem zakresu odpowiedzialności stanowiska oraz odpowiedzialności materialnej, wymagań przewidzianych dla danego stanowiska oraz kwalifikacji posiadanych przez Pracownika, jakości i efektów świadczonej pracy oraz wkładu w rozwój Spółki.

Zasady oraz wydane na ich podstawie regulacje opisują tryb przyznawania Członkom Zarządu i osobom pełniącym inne kluczowe funkcje zmiennych składników wynagrodzeń powiązanych z wynikami i efektami pracy. Zmienne składniki wynagrodzeń, tzw. Premia roczna, przyznawana jest na podstawie regulacji wewnętrznych, po rozliczeniu indywidualnych i zbiorowych celów premiowych za dany okres (rok kalendarzowy) w formie obejmującej procent wypłaconego rocznego wynagrodzenia zasadniczego. Premia Roczna uzależniona jest w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Spółką oraz uwzględnia długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów osobistych i strategicznych,

które zróżnicowane są w zależności od kompetencji i zakresu odpowiedzialności. Rada Nadzorcza określa wysokość premii dla Członków Zarządu.

Unum Życie stosuje odpowiednie proporcje pomiędzy stałymi i zmiennymi składnikami całkowitego wynagrodzenia. W celu zminimalizowania zachęt do podejmowania nadmiernego ryzyka, zmienne wynagrodzenie stanowi zrównoważony procent całkowitego wynagrodzenia. Wynagrodzenie zasadnicze stanowi wystarczająco dużą część całkowitego wynagrodzenia pracowników, aby we właściwy sposób zarządzać ryzykiem prowadzenia działalności.

W odniesieniu do pozostałych pracowników Unum Życie zastosowanie mają przepisy Regulaminu Wynagradzania Unum Życie, które określają zasady wynagradzania pracowników. Katalog składników wynagrodzeń występujących w Unum Życie obejmuje m. in.: wynagrodzenie zasadnicze, premie, nagrody indywidualne, nagrody jubileuszowe oraz inne składniki wynagrodzeń, które przysługują pracownikom na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów. Uzyskanie zmiennego składnika wynagrodzenia (Premii Rocznej) uzależnione jest od realizacji celów postawionych przed Pracownikiem za dany okres oceny, jak również uzależnione jest od wyników finansowych Spółki.

Pracownicy Unum Życie mogą dodatkowo korzystać z innych świadczeń oferowanych przez Spółkę: świadczenia w ramach programu kafeteryjnego, świadczenia w ramach ubezpieczenia grupowego, dodatkowa opieka medyczna.

W Spółce nie występują dodatkowe (poza świadczeniami w ramach ubezpieczenia grupowego) programy emerytalno-rentowe oraz programy wcześniejszych emerytur dla członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego i osób nadzorujących inne kluczowe funkcje.

W okresie sprawozdawczym Unum Życie nie zawarło istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Spółkę oraz z członkami organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Unum Życie, działając zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, wprowadziło zasady dotyczące kompetencji i reputacji dla kluczowych funkcji w Spółce. Jako kluczowe Unum Życie identyfikuje funkcje Członków Rady Nadzorczej, Członków Zarządu oraz osoby nadzorujące inne kluczowe funkcje, w tym:

- funkcję zarządzania ryzykiem,
- funkcję zgodności z przepisami,
- funkcję audytu wewnętrznego,
- funkcję aktuarialną,
- funkcję finansową.

Obecnie zapewnienie kompetencji jest w Unum Życie oparte na podstawowych procesach:

- rekrutacji,
- oceny rocznej pracowników,
- przeglądu biznesu dokonywanego przez Radę Nadzorczą,
- szkoleń i doskonalenia zawodowego.

Spółka stosuje procedurę dotyczącą Kompetencji i Rękojmi, zawierającą zasady oceny kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy, odpowiedniego doświadczenia i umiejętności osób pełniących kluczowe funkcje w Spółce, w celu zapewnienia stabilnego, skutecznego i profesjonalnego zarządzania Spółką i nadzoru nad nią. W stosunku do Członków Rady Nadzorczej Spółki oraz Członków Zarządu Spółki, a także w odniesieniu do osób pełniących inne kluczowe funkcje Unum Życie stosuje się do wymogów przepisów prawa, w szczególności ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Osobą nadzorującą funkcję aktuarialną może być wyłącznie Aktuariusz.

Powyżej wymieniona procedura wskazuje kryteria oceny oraz dokumenty konieczne do przeprowadzenia tej oceny i jest stosowana wobec każdej osoby pełniącej funkcję kluczową w Spółce. Ocena indywidualna dokonywana jest jako ocena uprzednia przed powierzeniem nadzorowania kluczowej funkcji lub jako coroczna ocena następcza w trakcie pełnienia tej funkcji.

Na szczegółową ocenę Kompetencji składa się ocena:

- wiedzy wynikającej z uzyskanego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskiwanych tytułów zawodowych lub innych zdobytych w toku kariery zawodowej, weryfikowanej na podstawie dyplomów, świadectw lub certyfikatów lub też stosownych oświadczeń osoby podlegającej ocenie. Poprzez wiedzę, umiejętności i doświadczenie należy rozumieć, w szczególności wiedzę, umiejętności i doświadczenie związane z rynkiem ubezpieczeniowym lub usługami finansowymi oraz z zakresu zarządzania, ekonomii, prawa lub innych obszarów – stosownie do pełnionej funkcji,
- umiejętności niezbędnych do prawidłowego pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej, Członka zarządu lub nadzorowania innej kluczowej funkcji,
- doświadczenia zawodowego wynikającego z przebiegu dotychczasowej kariery zawodowej, mając na uwadze w szczególności charakter, skalę i stopień złożoności pełnionych w przeszłości funkcji lub zajmowanych stanowisk,
- znajomości języków obcych, w tym w szczególności języka angielskiego. Znajomość języków obcych powinna obejmować przynajmniej znajomość języka angielskiego na poziomie umożliwiającym swobodną komunikację oraz realizowanie obowiązków stosownie do rodzaju pełnionej funkcji.

Poprzez wiedzę, doświadczenie i umiejętności należy rozumieć, w szczególności wiedzę, doświadczenie i umiejętności związane z rynkiem ubezpieczeniowym lub usługami finansowymi oraz z zakresu zarządzania, ekonomii, prawa lub innych obszarów – stosownie do pełnionej funkcji.

Na szczegółową ocenę Rękojmi składa się ocena:

- postępowań karnych prowadzonych wobec osoby podlegającej ocenie, w szczególności, czy taka osoba nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu,
- walorów moralno-etycznych osoby podlegającej ocenie, pozwalających na stwierdzenie, że daje ona rękojmię funkcjonowania zgodnie z wartościami Unum Życie,
- przypadków związanych z przeszłą lub aktualną kondycją finansową osoby podlegającej ocenie Kompetencji i Rękojmi, mając na uwadze ich ewentualny wpływ na reputację, w tym w szczególności wpis na listę nierzetelnych dłużników, ogłoszenie upadłości konsumenckiej, itp.,
- faktów lub okoliczności mogących powodować wystąpienie ryzyka utraty reputacji przez Unum Życie na skutek utraty dobrej reputacji osobistej przez osobę podlegającą ocenie, co może wywołać negatywne skutki w odbiorze wizerunku Unum Życie przez klientów lub organ nadzoru,
- reputacji osoby podlegającej ocenie, przy założeniu iż reputację osoby podlegającej ocenie należy uznać za nieposzlakowaną, o ile co innego nie wynika z zebranych informacji.

Zgodnie z procedurą, proces oceny jest dokumentowany na piśmie. Unum Życie wraz z informacją o powołaniu danej osoby na stanowisko osoby pełniącej kluczową funkcję przekazuje Komisji Nadzoru Finansowego wszystkie niezbędne informacje. Zasady te są zgodne z wartościami i długoterminowymi interesami Unum Życie.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

Unum Życie realizuje swoje cele biznesowe w sposób bezpieczny i adekwatny do skali ponoszonego ryzyka. Celem zarządzania ryzykiem jest identyfikacja potencjalnych zdarzeń, które mogą wpłynąć na Unum Życie i realizację jej celów oraz utrzymanie ryzyka w ustalonych granicach.

Nadrzędnym dokumentem regulującym system zarządzania ryzykiem w Unum Życie jest Polityka Zarządzania Ryzykiem, która wyznacza główne elementy wszechstronnego podejścia do ryzyka związanego z prowadzoną przez Spółkę działalnością i wynikającego z przyjętej strategii biznesowej. Definiuje zidentyfikowane przez Spółkę rodzaje ryzyka, wskazuje cele oraz towarzyszące im zasady zarządzania ryzykiem, docelową strukturę ryzyka związanego z prowadzoną działalnością oraz akceptowany poziom ryzyka. Polityka Zarządzania Ryzykiem jest integralną częścią procesu zarządzania w Unum Życie.

Skuteczność systemu zarządzania ryzykiem przejawia się w Unum Życie poprzez:

- udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem w tym w Komitecie ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Komitecie Inwestycyjnym,

- okresowe przeglądy oraz akceptację oszacowanych ryzyk i raportów dotyczących poziomu ryzyk.

Unum Życie wprowadziło system zarządzania ryzykiem adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk właściwych dla jej działalności. System zarządzania ryzykiem w Spółce oparty jest na poziomach kompetencyjnych.

Pierwszy poziom to Rada Nadzorcza, która dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Unum Życie. W tym celu Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażone jest Unum Życie, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Drugi poziom to Zarząd Spółki, który odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem, oraz jeśli to konieczne, dokonanie weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu.

Trzeci poziom kompetencyjny jest wspierany przez następujące komitety:

- Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem, który inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Unum Życie pod kątem poszczególnych rodzajów ryzyka. Komitet opiniuje podejmowanie działań, zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie.
- Komitet Inwestycyjny, który wydaje opinie i decyzje dotyczące w szczególności zakresu operacji na rynkach pieniężnych i kapitałowych zgodnie z kompetencjami i limitami określonymi w Polityce Inwestycyjnej, zajmuje się zarządzaniem ryzykiem rynkowym, analizując ekspozycję na dane ryzyko oraz odpowiada za zarządzanie kapitałem.

Pozostali pracownicy Unum Życie mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka obowiązujących w Spółce w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

System zarządzania ryzykiem oparty jest na zasadzie trzech linii obrony:

- Pierwsza linia obrony jest reprezentowana przez wszystkie obszary organizacyjne. Przede wszystkim kadra zarządzająca odpowiada za wdrożenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem w nadzorowanym przez siebie obszarze, w szczególności za zaprojektowanie i efektywne funkcjonowanie działań kontrolnych i monitorujących mających na celu odpowiednie ograniczanie lub eliminację występujących ryzyk.
- Druga linia obrony obejmuje zarządzanie ryzykiem poprzez wewnętrzne komórki zajmujące się identyfikacją, monitorowaniem i raportowaniem ryzyka oraz kontrolą ograniczeń. W ramach drugiej linii obrony w Unum Życie główną rolę pełnią: Zespół Zarządzania Ryzykiem i Zespół Compliance, które są wspierane przez Dział Finansowy, Dział Aktuariatu, Zespół Bezpieczeństwa oraz Zespół Prawny.
- Trzecia linia obrony to wszelkie działania w ramach audytu wewnętrznego. Audytor Wewnętrzny ma za zadanie kontrolowanie i ocenianie skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Unum Życie. Audytor Wewnętrzny dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji z wewnętrznymi regulacjami Unum Życie.

Ograniczanie ekspozycji na ryzyko w Unum Życie następuje poprzez:

- Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Strategii Działania Unum Życie, w której jednym z podstawowych celów jest zapewnienie odpowiedniego kapitału na pokrycie podejmowanych przez Unum Życie rodzajów i wysokości ryzyka,
- Określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Unum Życie. Analiza profilu poszczególnych rodzajów ryzyka zawarta jest w szczegółowych regulacjach obowiązujących w Unum Życie,
- Opracowanie i bieżąca aktualizacja regulacji wewnętrznych Unum Życie, dotyczących działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych.

Funkcja zarządzania ryzykiem została wdrożona w Unum Życie zgodnie z wewnętrzną Polityką kluczowych funkcji przyjętą Uchwałą Zarządu. Funkcja zarządzania ryzykiem pełniona jest przez Kierownika ds. Zarządzania Ryzykiem kierującego Zespołem Zarządzania Ryzykiem i raportującego do Członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem w Spółce

oraz do Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem. Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu w prowadzeniu w Spółce skutecznej funkcji zarządzania ryzykiem. Umieszczenie funkcji zarządzania ryzykiem w strukturze organizacyjnej Spółki zapewnia jej niezależność operacyjną i oddzielenie od funkcji związanych z osiągnięciem celów biznesowych. Funkcja zarządzania ryzykiem ma zapewnione odpowiednie uprawnienia i zasoby niezbędne do efektywnego wykonywania zadań. W szczególności Kierownik ds. Zarządzania Ryzykiem posiada odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie umożliwiające mu właściwe wykonywanie powierzonych obowiązków oraz ma zapewniony dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania swoich zadań.

B.3.1. Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności w Unum Życie to wewnętrzna ocena ryzyk związanych z bieżącym strategicznym biznesplanem Unum Życie oraz tego, czy firma dysponuje zasobami kapitałowymi niezbędnymi do pokrycia tych ryzyk. Proces ten pozostaje współmierny do charakteru, skali i złożoności działalności firmy i Zarząd bierze za niego odpowiedzialność. Proces obejmuje dające się przewidzieć istotne ryzyka. Opisuje profil ryzyka obejmujący ryzyka, dla których dostępne są informacje ilościowe, a także ekspozycje trudniejsze do skwantyfikowania, jak ryzyko operacyjne, ryzyko reputacji i ryzyko strategiczne. Proces jest koordynowany przez Zespół Zarządzania Ryzykiem, który zbiera wszystkie dokumenty zawierające analizy ryzyka. Na bazie analiz i raportów wewnętrznych Spółki przygotowywany jest raport zbiorczy. Raport dotyczący własnej oceny ryzyka i wypłacalności zawiera porównanie profilu ryzyka organizacji z obecną gotowością do podejmowania ryzyka, określoną przez Zarząd. Wykazuje również, że dostępne zasoby kapitałowe są adekwatne. Unum Życie charakteryzuje się obecnie stabilnym profilem ryzyka. Proces jest dokonywany corocznie oraz w założeniu zostanie wykonany w każdej sytuacji istotnej zmiany profilu ryzyka Spółki. Etapy procesu powiązane są z posiedzeniami Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem, na których omawiane są wszystkie analizy związane z bieżącą i prognozowaną ekspozycją Spółki na ryzyka. Wpływ wyników procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności może mieć wpływ na zarządzanie kapitałem.

Proces samooceny ryzyk i szacowania ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności w horyzoncie planowania biznesowego jest procesem złożonym, opartym zarówno o procesy planowania budżetowego i strategicznego, a także o funkcjonujące procesy oceny aktualnego profilu ryzyka uzupełnione o elementy dotyczące prognozowania kapitałowego wymogu wypłacalności - SCR i analizy własnych potrzeb kapitałowych.

W ramach procesu ORSA Spółka ustaliła swoje własne potrzeby w zakresie wypłacalności z uwzględnieniem:

- Profilu ryzyka, m.in. poprzez analizę testów warunków skrajnych;
- Działań w zakresie zarządzania kapitałem, m.in. poprzez analizę: wypłacalności w okresie planistycznym z uwzględnieniem planowanych przepływów kapitałowych oraz adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w okresie planistycznym;
- Systemu zarządzania ryzykiem i jego oddziaływania, m.in. poprzez analizę wyników monitorowania kluczowych ryzyk.

Proces ORSA jest zintegrowany z bieżącym zarządzaniem, planowaniem finansowym oraz Strategią biznesową Spółki. W szczególności wszelkie decyzje dotyczące wdrażania nowych produktów, kształtowania programów reasekuracji oraz strategii inwestycyjnej Spółki są implementowane po przeprowadzeniu dogłębnej analizy sytuacji kapitałowej oraz po złączeniu poprzez mechanizmy kontrolne ewentualnie zidentyfikowanych ryzyk.

Działania w zakresie zarządzania kapitałem i systemu zarządzania ryzykiem są ze sobą silnie powiązane. Ścisłemu monitoringowi podlegają w szczególności zagrożenia dla adekwatności kapitałowej Spółki. W sytuacji zidentyfikowania ryzyk mogących mieć istotny wpływ na pogorszenie sytuacji kapitałowej Spółki, po przeprowadzaniu analizy, podejmowane są działania nakierowane na zapobieżenie negatywnemu wpływowi na sytuację kapitałową i finansową Unum Życie.

B.4. System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej Unum Życie jest dostosowany do struktury organizacyjnej, złożoności prowadzonej działalności, skali oraz profilu ryzyka Spółki. System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie regulacje, procedury i struktury organizacyjne, które działając razem zmierzają do zapewnienia:

- zgodności działania ze strategią,
- efektywności i skuteczności procedur,

- ochrony aktywów,
- przeciwdziałania stratom i błędom oraz utracie reputacji,
- bezpieczeństwa, stabilności i efektywności operacji,
- niezawodności i kompletności rachunkowości oraz informacji zarządczej,
- zgodności transakcji z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami nadzorczymi, wewnętrznymi planami, przepisami i procedurami,
- wsparcia decyzyjnego.

System kontroli wewnętrznej Unum Życie funkcjonuje w celu zapewnienia efektywnej kontroli procesów operacyjnych. Kontrola wewnętrzna jest w Spółce procesem ciągłym, realizowanym na wszystkich poziomach organizacyjnych, poprzez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne oraz osoby nadzorujące na wszystkich poziomach zarządczych, w tym wszystkich pracowników.

Rada Nadzorcza Spółki sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej i ocenia jego niezależność, wiarygodność, adekwatność i efektywność. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują nadzór pełniąc również w tym zakresie rolę Komitetu Audytu.

Zarząd jest odpowiedzialny za projektowanie i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej oraz regularny przegląd polityk, strategii i procedur go tworzących, jak również za ogólną efektywność systemu kontroli wewnętrznej, dostosowanego do wielkości i profilu ryzyka wiążącego się z działalnością Spółki.

System kontroli wewnętrznej obejmuje następujące poziomy kontroli:

- kontrola funkcjonalna wykonywana we wszystkich obszarach Unum Życie na stanowiskach kierowniczych i stanowiskach samodzielnych, którym powierzono w określonym zakresie obowiązki kontrolne na podstawie obowiązujących procedur,
- kontrola instytucjonalna obejmuje czynności przeprowadzane przez Zespół Compliance, który bada i ocenia adekwatność oraz skuteczność systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja zgodności z przepisami została wdrożona w Unum Życie zgodnie z wewnętrzną Polityką kluczowych funkcji przyjętą Uchwałą Zarządu. Umieszczenie funkcji zgodności z przepisami w strukturze organizacyjnej Spółki zapewnia jej niezależność operacyjną i oddzielenie od funkcji związanych z osiągnięciem celów biznesowych. Funkcja zgodności z przepisami pełniona jest przez Dyrektora Działu Prawnego i Compliance podlegającego bezpośrednio Prezesowi Zarządu Unum Życie, któremu cyklicznie składa sprawozdania. Dyrektor Działu Prawnego i Compliance nadzoruje pracę wyodrębnionej komórki organizacyjnej – Zespołu Compliance. Funkcja zgodności z przepisami ma zapewnione odpowiednie uprawnienia i zasoby niezbędne do efektywnego wykonywania zadań. W szczególności Dyrektor Działu Prawnego i Compliance posiada odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie umożliwiające mu właściwe wykonywanie powierzonych obowiązków oraz ma zapewniony dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania swoich zadań.

Zespół Compliance przeprowadza ocenę zgodności i efektywności procesów z kluczowymi wymogami prawnymi związanymi z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej. Ocena ta również zakłada przeprowadzanie działań naprawczych w przypadku wykrycia nieprawidłowości. Działania te mają na celu usprawnienie systemu kontroli wewnętrznej oraz w konsekwencji prowadzą do ograniczania ryzyka braku zgodności z przepisami, związanego z działalnością Spółki.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego została wdrożona w Unum Życie zgodnie z wewnętrzną Polityką kluczowych funkcji przyjętą Uchwałą Zarządu. Umieszczenie funkcji audytu wewnętrznego w strukturze organizacyjnej Spółki zapewnia jej niezależność operacyjną i oddzielenie od funkcji związanych z osiągnięciem celów biznesowych. Funkcja audytu wewnętrznego pełniona jest przez Audytora Wewnętrznego podlegającego bezpośrednio Prezesowi Zarządu Unum Życie. Nadzór nad Audytorem Wewnętrznym sprawuje Komitet Audytu. Zasady funkcjonowania audytu wewnętrznego w Spółce oraz zasady realizacji zadań osoby nadzorującej funkcję audytu wewnętrznego zostały opisane w przyjętych przez Zarząd i Radę Nadzorczą przepisach wewnętrznych.

Funkcja audytu ma zapewnione odpowiednie uprawnienia i zasoby niezbędne do efektywnego wykonywania zadań. W szczególności Audytor Wewnętrzny posiada odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie umożliwiające mu właściwe wykonywanie powierzonych obowiązków oraz ma zapewniony dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania swoich zadań.

Niezależność funkcji audytu wewnętrznego jest zapewniona poprzez odpowiednie usytuowanie organizacyjne oraz zakres zadań Audytora Wewnętrznego, które sprowadzają się wyłącznie do przeprowadzania niezależnych audytów. Audytor Wewnętrzny pozostaje niezależny od czynności stanowiących przedmiot audytu i nie posiada związanych z nimi uprawnień ani zadań operacyjnych.

Audytor Wewnętrzny ma zapewniony dostęp do członków Komitetu Audytu oraz Prezesa Zarządu i Członków Zarządu Spółki. W szczególności, Audytor Wewnętrzny może uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu Spółki i Rady Nadzorczej.

Audytor Wewnętrzny jest uprawniony do uzyskania pełnego, swobodnego i nieograniczonego dostępu do wszystkich procesów, zbiorów ewidencji informacji, dokumentacji, składników majątku, pomieszczeń i pracowników jednostek podlegających audytowi. Osoby odpowiedzialne za czynności będące przedmiotem audytu mają obowiązek służyć pomocą w celu zapewnienia sprawnego przebiegu audytu.

Audyt Wewnętrzny jest odpowiedzialny za badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Spółce oraz dokonywanie oceny systemu zarządzania Spółką, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Spółki. Rolą Audytu Wewnętrznego jest przekazywanie Zarządowi Unum Życie, Komitetowi Audytu oraz organom nadzoru niezależnego, obiektywnego, rzeczowego, wartościowego i terminowego zapewnienia, co do prawidłowości zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontrolnych ograniczających istniejące i zmieniające się rodzaje ryzyka oraz co do skuteczności ładu korporacyjnego.

B.6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna została wdrożona w Unum Życie zgodnie z wewnętrzną Polityką kluczowych funkcji przyjęta Uchwałą Zarządu. Umieszczenie funkcji aktuarialnej w strukturze organizacyjnej Spółki zapewnia jej niezależność operacyjną i oddzielenie od funkcji związanych z osiągnięciem celów biznesowych. Funkcja aktuarialna została wyodrębniona w strukturze organizacyjnej Spółki i jest realizowana przez Dział Aktuariatu, który kierowany jest przez Głównego Aktuariusza w randze Członka Zarządu odpowiedzialnego za Pion Finansowo-Aktuarialny. Funkcja aktuarialna ma zapewnione odpowiednie uprawnienia i zasoby niezbędne do efektywnego wykonywania zadań. W szczególności Główny Aktuariusz posiada odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie umożliwiające mu właściwe wykonywanie powierzonych obowiązków oraz ma zapewniony dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania swoich zadań.

Do głównych zadań funkcji aktuarialnej należą w szczególności:

- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- współpraca przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem,
- wycena produktów ubezpieczeniowych.

B.7. Outsourcing

Unum Życie nie stosuje outsourcingu w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1844, dalej: Ustawa) tj. nie powierza innym podmiotom wykonywania czynności i funkcji określonych w art. 73 (czynności ubezpieczeniowych, reasekuracyjnych lub funkcji należących do systemu zarządzania). Unum Życie korzysta z usług podmiotów trzecich, które wspierają szeroko pojętą działalność operacyjną. Żaden z usługodawców nie wykonuje jednak w imieniu i na rzecz Unum Życie czynności lub funkcji objętych zakresem regulacji art. 46 ust. 1 pkt 4 oraz art. 73 – 75 Ustawy. Zgodnie z wewnętrznymi wymogami przyjętymi w ramach grupy kapitałowej, Unum Życie stosuje wymogi jakościowe w zakresie doboru i zarządzania relacjami z tymi podmiotami, regulowane wewnętrzną Procedurą Wyboru i Zarządzania Dostawcami. Unum Życie przed nawiązaniem współpracy z dostawcą, w oparciu o system zarządzania ryzykiem, podejmuje sformalizowane działania mające na celu: ustalenie stabilności finansowej dostawcy, reputacji, posiadania przez niego odpowiednich programów dotyczących prywatności, bezpieczeństwa, a także programów ciągłości działania oraz innych ważnych z punktu widzenia Unum Życie kwestii mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo Spółki i jej interesariuszy, w szczególności klientów.

B.8. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące systemu zarządzania Spółki zostały zawarte w rozdziałach B.1-B.7.

C. Profil ryzyka

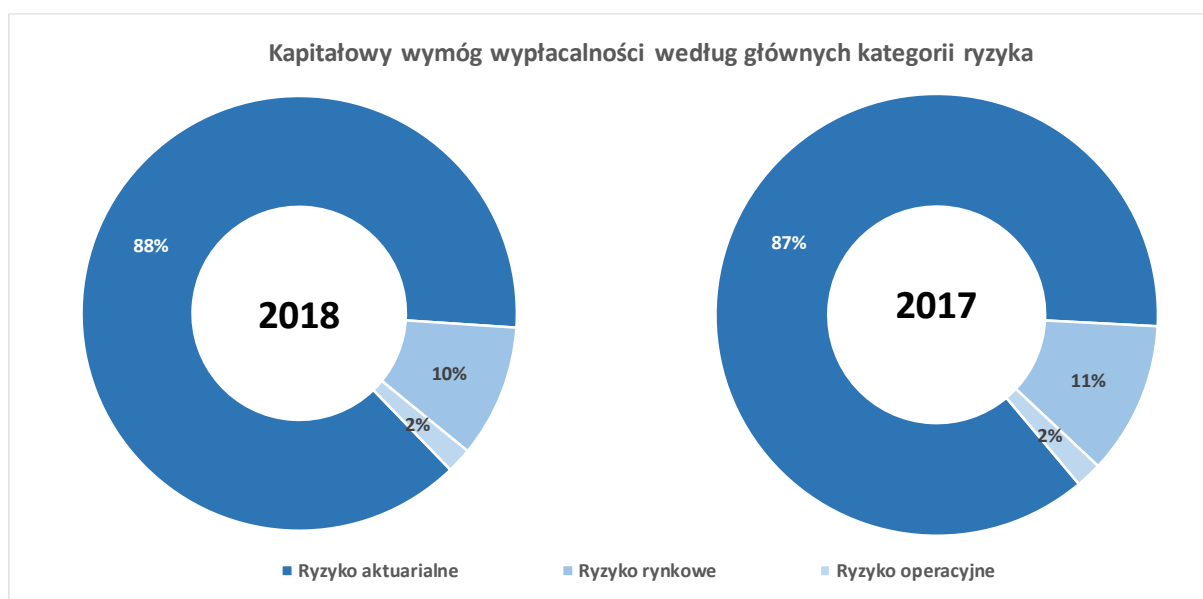
Unum Życie specjalizuje się w ochronnych ubezpieczeniach na życie.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najważniejszym typem ryzyka ponoszonego przez Unum Życie jest ryzyko aktuarialne. Unum Życie jest również wystawione na inne ryzyka, jak np.:

- ryzyka finansowe, w tym ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe i ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko strategiczne,

oraz inne, uznane przez Unum Życie za znaczące.

Profil ryzyka określony jest na podstawie struktury kapitałowego wymogu wypłacalności wyliczanego według formuły standardowej. Profil ryzyka Spółki na bazie wyliczeń Wypłacalność II (bez efektu dywersyfikacji) na dzień sprawozdawczy tj. na dzień 31 grudnia 2018 r. wraz z porównaniem z zeszłym rokiem przedstawiony został poniżej:

Profil ryzyka Spółki pozostaje na niezmiennym poziomie, z dużą przewagą ryzyka aktuarialnego w całej ekspozycji na ryzyka.

Unum Życie nie posiada spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia). Unum Życie nie identyfikuje ekspozycji na ryzyka wynikającej z pozycji pozabilansowych.

C.1. Ryzyko aktuarialne

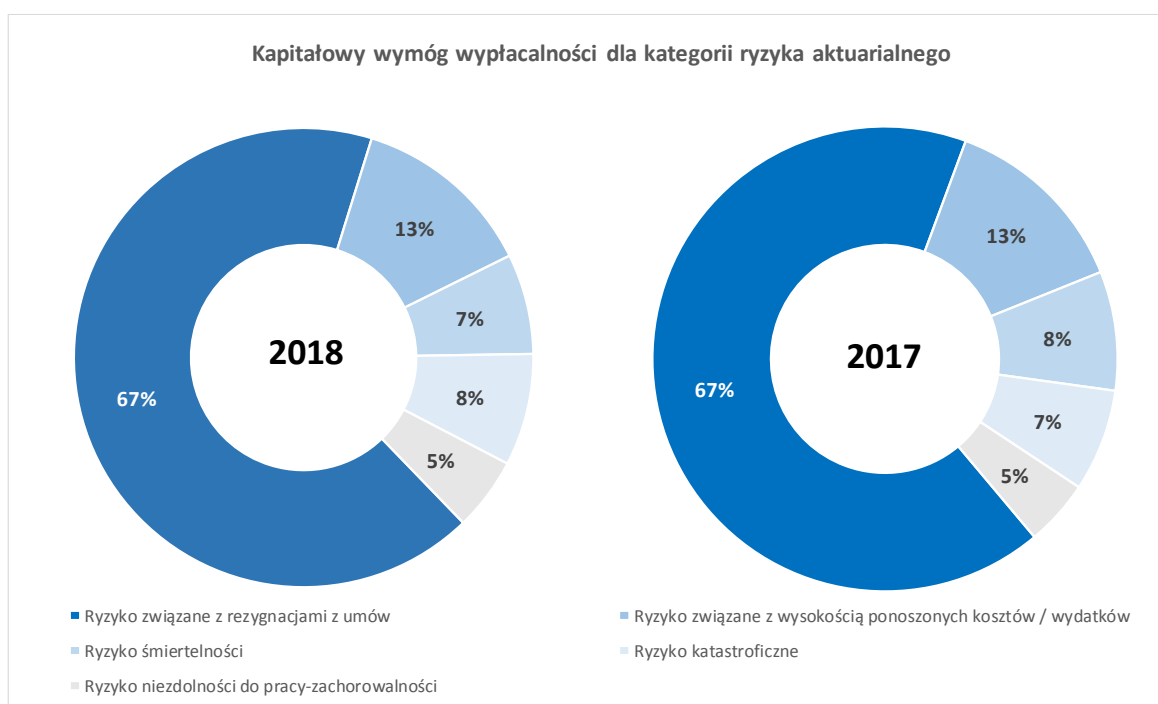
W ramach swojej działalności Unum Życie oferuje szereg indywidualnych i grupowych produktów ubezpieczeniowych. Ryzyko aktuarialne to możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Ryzyko aktuarialne w Spółce obejmuje następujące rodzaje ryzyk:

- ryzyko związane z rezygnacjami z umów,
- ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów / wydatków,
- ryzyko śmiertelności,
- ryzyko katastroficzne,
- ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności,
- ryzyko długowieczności.

C.1.1 Istotne ekspozycje i koncentracje ryzyka

Poniższy wykres przedstawia udział poszczególnych podmodułów w ryzyku aktuarialnym (bez efektu dywersyfikacji) na dzień 31 grudnia 2018 r.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w ryzykach jak również w ekspozycji na ryzyka dla kapitałowego wymogu wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego.

Koncentracja może być postrzegana, jako niewielka liczba dużych ryzyk. W ramach ryzyka aktuarialnego kluczowe ryzyko stanowi ryzyko rezygnacji z umów. Wynika to z faktu posiadania w portfolio Spółki długoterminowych, rentownych produktów ze składką regularną. Ryzyko związane z rezygnacjami odpowiada, podobnie jak w zeszłym roku za 67% niezdywersyfikowanej sumy ryzyka i stanowi największą część modułu ryzyka aktuarialnego. Moduł ryzyka rezygnacji obejmuje wszystkie prawne i umowne możliwości, jakimi dysponuje posiadacz polisy, mogące znacząco wpływać na wartość przyszłych przepływów finansowych. Obejmują one możliwość pełnej lub częściowej rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej, jej zmniejszenie, ograniczenie lub zawieszenie, a także możliwość pełnego lub częściowego wznowienia ochrony ubezpieczeniowej. Kolejnym ryzykiem o znacznie mniejszym znaczeniu jest ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów / wydatków.

Istotna koncentracja ryzyka występuje również w grupowych ubezpieczeniach na życie w przypadku ubezpieczonych pracowników w jednej lokalizacji. Czynnikiem ryzyka jest masowy nieszczęśliwy wypadek (katastrofa, atak terrorystyczny) skutkujący wypłatą świadczeń dla wielu osób. Ryzyko kumulacji wypłat świadczeń zaadresowane jest reasekuracją katastroficzną.

Kapitałowy wymóg wypłacalności (bez efektu dywersyfikacji) dla ryzyka aktuarialnego na dzień 31 grudnia 2018 r. w przypadku ubezpieczeń na życie wynosił: 371 812 tys. PLN, zaś w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych 122 375 tys. PLN.

C.1.2 Praktyki w zakresie ograniczania i monitorowania istotnego ryzyka

Spółka stosuje techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego m.in. poprzez:

- decyzje strategiczne i plany sprzedażowe,
- wyliczanie i monitoring adekwatności rezerw technicznych,
- działania mitygujące ryzyko związane z rezygnacjami z umów,
- dywersyfikację ryzyk – oferowanie produktów o różnym profilu ryzyka,

- działania mające na celu utrzymanie dyscypliny kosztowej,
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka ubezpieczeniowego,
- reasekurację bierną w przypadku wysokich ryzyk jako narzędzie łagodzenia ryzyka ubezpieczeniowego.

Pomiar ryzyka aktuarialnego prowadzony jest przy zastosowaniu w szczególności: analizy wybranych wskaźników, statystyk ekspozycji i wrażliwości oraz wiedzy i doświadczenia pracowników. Spółka w sposób ciągły monitoruje skuteczności technik ograniczenia ryzyka, m.in. poprzez comiesięczne raportowanie zarządcze zawierające w szczególności: wskaźniki rezygnacji z umów, wskaźniki śmiertelności, realizację kosztów z porównaniem kosztów planowanych, analizę zyskowności przypisu i portfela w podziale na produkty.

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany w środkach zastosowanych w celu oceny ryzyk aktuarialnych.

C.1.3 Analiza wrażliwości istotnych ryzyk

W związku z tym, iż wymóg kapitałowy dla ryzyka rezygnacji stanowi największy procent w całości SCR, Unum Życie przeprowadziło dodatkowe dwa scenariusze skrajnych, masowych rezygnacji z umów:

- podwojone wskaźniki rezygnacji z umów we wszystkich latach oraz jednocześnie,
- wzrostu o 20% jednostkowych kosztów na umowę. Wzrost jednostkowych kosztów na umowę byłby wynikiem mniejszej liczby polis w związku ze zwiększoną rezygnacją z polis. Wysokość pozostałych założeń oraz wysokość parametrów szoków pozostaje bez zmian.

Wynik scenariuszy wskazuje, że Unum Życie nadal będzie spełniało ustawowy wymóg wypłacalności i współczynnik SCR będzie miał wartość powyżej 100%. Biorąc powyższe pod uwagę portfel Unum Życie charakteryzuje się wysoką odpornością pozycji kapitałowej na niekorzystne zdarzenia z tytułu rezygnacji z umów ubezpieczenia. Najistotniejsze ryzyko związane z rezygnacjami z umów nie stanowi zagrożenia dla wypłacalności Spółki.

Spółka dokonała analizę odpowiedniości wysokości rezerw poprzez zbadanie ich odporność na wahania założeń przyjętych do wyznaczenia rezerw. Analiza ta opiera się na wyliczeniu wpływu zmian głównych założeń nie-ekonomicznych na wielkość rezerwy najlepszego oszacowania. Poniżej przedstawiono wrażliwość dla 8 scenariuszy, które zostały podwyższone i obniżone o 10% dla głównych parametrów aktuarialnych:

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Zmiana BEL w tys. PLN	Zmiana %
1	Wzrost współczynników śmiertelności +10%	28 456	-12%
2	Spadek współczynników śmiertelności -10%	-28 861	12%
3	Wzrost współczynników rezygnacji z umów +10%	66 573	-28%
4	Spadek współczynników rezygnacji z umów -10%	-76 072	32%
5	Wzrost kosztów administracyjnych +10%	28 102	-12%
6	Spadek kosztów administracyjnych -10%	-28 102	12%
7	Wzrost współczynników zachorowalności +10%	12 182	-5%
8	Spadek współczynników zachorowalności -10%	-12 177	5%

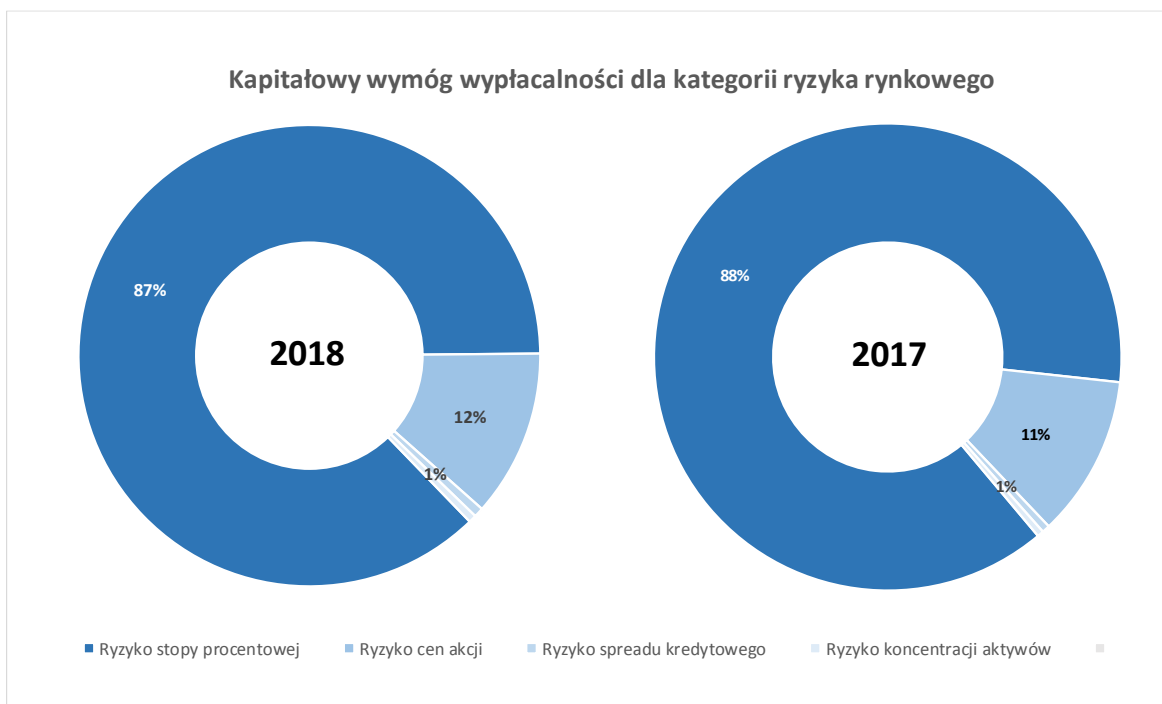
Zgodnie z wynikami Spółka uznaje, że wykazuje się ciągłą zgodnością z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi. Wynika to z wysokiej odporność na wahania najważniejszych założeń przyjętych do wyznaczenia rezerw. Jednocześnie Spółka nie identyfikuje potencjalnych ryzyk wynikających z niepewności związanej z obliczeniem rezerw i ściśle powiązanych z metodami i założeniami przyjętymi do wyznaczania rezerw.

C.2. Ryzyko rynkowe

Unum Życie definiuje ryzyko rynkowe jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i zmienności rynkowych cen aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych.

C.2.1 Istotne ekspozycje i koncentracje ryzyka

Poniższy wykres przedstawia udział poszczególnych podmodułów w ryzyku rynkowym (bez efektu dywersyfikacji) na dzień 31 grudnia 2018 r.

Dominującym ryzykiem jest ryzyko stóp procentowych odpowiedzialne za 87% niezdywersyfikowanej sumy poszczególnych rodzajów ryzyka. Ryzyko odzwierciedla poziom wrażliwości posiadanego portfela aktywów i zobowiązań na spadek stóp procentowych. Największy udział w portfelu inwestycyjnym Spółki mają dłużne papiery wartościowe, na które w całości składają się obligacje Skarbu Państwa.

Kapitałowy wymóg wypłacalności (bez efektu dywersyfikacji) dla ryzyka rynkowego, na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił: 55 276 tys. PLN.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w ekspozycji na ryzyko rynkowe.

C.2.2 Praktyki w zakresie ograniczania i monitorowania istotnego ryzyka

Ryzyko rynkowe jest ograniczane przede wszystkim poprzez jak najlepsze dopasowanie struktury aktywów do pasywów, zwłaszcza pod względem terminów przepływów gotówkowych. Poza tym, działaniami podjętymi w celu minimalizowania ryzyka stóp procentowych są:

- dywersyfikacja produktowa poprzez zwiększanie udziału ubezpieczeń uzależnionych w mniejszym lub minimalnym stopniu od utrzymujących się niskich stóp procentowych, czyli terminowe ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia zdrowotne i od nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia grupowe z funduszem kapitałowym,
- prace nad strategią poprawy rentowności działalności inwestycyjnej poprzez inwestycje w klasy aktywów alternatywne w stosunku do obecnej struktury portfela.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w technikach ograniczania ryzyka.

C.2.3 Analiza wrażliwości istotnych ryzyk

Zarówno posiadane obligacje skarbowe, jak i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, to pozycje wrażliwe na zmienność stóp procentowych. Poziom dopasowania struktury aktywów do struktury zobowiązań pozwala monitorować tę kwestię. Przeprowadzone w Spółce w 2018 r. testy warunków skrajnych zgodnie z metodyką KNF, EIOPA wykazały, że istotne dla pozycji wypłacalności Spółki są zmiany struktury terminowych stóp procentowych, w szczególności wzrost stóp procentowych.

Wynik scenariuszy wskazuje, że Unum Życie nadal będzie spełniało ustawowy wymóg wypłacalności, a współczynnik dopuszczonych środków własnych do wymogów SCR miał wartość niższą tylko o 8%. Biorąc powyższe pod uwagę portfel Unum Życie charakteryzuje się wysoką odpornością pozycji kapitałowej na niekorzystne zdarzenia z tytułu ryzyka stóp procentowych. Najistotniejsze ryzyko związane z modulem ryzyka rynkowego nie stanowi zagrożenia dla wypłacalności Spółki.

Spółka dokonała analizę odpowiedniości wysokości rezerw poprzez zbadanie ich odporność na wahania założeń przyjętych do wyznaczenia rezerw. Analiza ta opiera się na wyliczeniu wpływu zmian wysokości stóp procentowych na wielkość rezerwy najlepszego oszacowania (BEL). Poniżej przedstawiono wrażliwość dla scenariuszy, w których stopy procentowe zostały podwyższone i obniżone o 25%.

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Zmiana BEL w tys. PLN	Zmiana %
1	Wzrost wysokości stóp procentowych +25%	-15 885	7%
2	Spadek wysokości stóp procentowych -25%	28 819	-12%

Zgodnie z wynikami Spółka uznaje, że wykazuje się ciągłą zgodnością z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi. Wynika to z wysokiej odporności na wahania najważniejszych założeń przyjętych do wyznaczenia rezerw.

C.2.4 Sposób lokowania aktywów zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora

Unum Życie lokuje środki zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora określoną w art. 276 Ustawy, tj. inwestuje wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko może właściwie określić, mierzyć, monitorować, którym może właściwie zarządzać, które może właściwie kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w zakresie ryzyka i które potrafi właściwie uwzględnić przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności.

Unum Życie zdefiniowało instrumenty finansowe, które mogą być rozważane przy budowaniu portfela inwestycyjnego. Środki Spółki są lokowane w obligacje Skarbu Państwa. W ocenie Unum Życie tego typu inwestycje z gwarancją Skarbu Państwa stanowią jedno z najbezpieczniejszych instrumentów finansowych dostępnych na rynku kapitałowym. Poza tym, Spółka inwestuje w depozyty bankowe; środki pieniężne ułożone w bankach. Spółka posiada listę banków z ustanowionymi limitami.

Środki finansowe są lokowane w sposób zapewniający wysoki poziom rentowności przy zachowaniu ich odpowiedniej płynności oraz najwyższego poziomu bezpieczeństwa. Obligacje Skarbu Państwa są przechowywane przez bank powierniczy (aktywa te są wydzielone i zabezpieczone w przypadku upadłości banku).

Za zarządzanie inwestycjami w zakresie środków własnych odpowiada Departament Finansowy pod nadzorem Komitetu Inwestycyjnego. Komitet Inwestycyjny nadzoruje i opiniuje proces zarządzania ryzykiem rynkowym. Zgodnie ze strategią Spółki utrzymywanie portfela inwestycyjnego w inwestycjach o stałym dochodzie (obligacje i lokaty terminowe) prowadzi do stabilnego i przewidywanego zwrotu z inwestycji.

C.3. Ryzyko kredytowe

Unum Życie definiuje ryzyko kredytowe jako dodatkowe ryzyko, na jakie narażony jest zakład ubezpieczeń, wynikające z braku dywersyfikacji portfela aktywów lub z dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczy podmiot/emitenta papierów wartościowych lub grupę powiązanych podmiotów.

C.3.1 Istotne ekspozycje i koncentracje ryzyka

Ryzyko koncentracji w ramach ryzyka kredytowego, Unum Życie definiuje jako bankructwo kontrahenta (innego niż Państwo lub podmiot, którego akcje lub inne aktywa podlegają odliczeniu od własnych środków Spółki), w odniesieniu do którego Unum Życie ma wysoką koncentrację inwestycji, przy równoczesnym założeniu, że prawdopodobieństwo niewywiązania się i wynikającej z niego straty zależy od ratingu podmiotu.

Biorąc pod uwagę fakt, że Unum Życie w ramach swojej działalności nie nabywa obecnie instrumentów finansowych innych niż długoterminowe obligacje skarbowe (na dzień 31 grudnia 2018 r. 96,5%), ryzyko w tym obszarze należy ocenić jako nieistotne.

Dla Unum Życie ryzyko niewypłacalności kontrahenta jest dość niskie w porównaniu do innych rodzajów ryzyka. Kapitałowy wymóg wypłacalności (bez efektu dywersyfikacji) dla ryzyka kredytowego, na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił: 303 tys. PLN. Jako, że ryzyko niewypłacalności kontrahenta jest jedynym ryzykiem w module ryzyka kredytowego koncentracja pomiędzy ryzykami nie występuje.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w ekspozycji na ryzyko kredytowe.

C.3.2 Praktyki w zakresie ograniczania i monitorowania istotnego ryzyka

Podobnie jak dla ryzyka rynkowego w przypadku ryzyka kredytowego Spółka kieruje się zasadą Ostrożnego Inwestora.

Unum Życie przechowuje nadwyżki środków w dwóch bankach, dla których w Polityce Inwestycyjnej określono formalne limity. Monitoring limitów prowadzony jest codziennie przez członków Komitetu Inwestycyjnego. Banki zostały wybrane z uwzględnieniem takich czynników jak: przyznany rating kredytowy, wyniki finansowe, zakres oferty produktowej, koszt oferowanych usług. Ryzyko bankructwa wybranych banków cechuje się bardzo niskim prawdopodobieństwem.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w technikach ograniczania ryzyka.

C.3.3 Analiza wrażliwości istotnych ryzyk

Ponieważ ekspozycja na ryzyko niewypłacalności kontrahenta nie jest istotna, Unum Życie nie przeprowadzało osobnych testów wrażliwości dla tego ryzyka.

C.4. Ryzyko płynności

Unum Życie definiuje ryzyko płynności jako ryzyko niedopasowania aktywów i pasywów czyli ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań związane z rozbieżnościami w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań oraz jako ryzyko rozliczenia czyli ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na ograniczenia w transferze środków finansowych.

C.4.1 Istotne ekspozycje i koncentracje ryzyka

Zarządzanie płynnością jest jednym z kluczowych elementów planowania finansowego oraz podlega identyfikacji i ocenie w ramach procesu zarządzania aktywami i pasywami. Unum Życie zarządza płynnością zapewniając odpowiednie dopasowanie możliwości posiadanych środków do przepływów wynikających z zobowiązań. Ze względu na strukturę aktywów i pasywów oraz posiadany zapas środków możliwych do upłynnienia ryzyko płynności oceniane jest na niskim poziomie.

Głównymi źródłami przychodu Spółki są składki, a następnie dochody z lokat. Przychody przeznaczane są na wypłatę świadczeń, ponoszone koszty, wykup i zakup aktywów inwestycyjnych.

Koncentracje mogą się pojawić w sytuacji kiedy potrzeby płynnościowe Spółki będą wywołane poprzez pojedyncze nieplanowane zdarzenia.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w ekspozycji na ryzyko płynności.

Kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek wyniosła: 1 053 445 tys. PLN.

C.4.2 Praktyki w zakresie ograniczania i monitorowania istotnego ryzyka

System zarządzania ryzykiem obejmuje zarządzanie ryzykiem płynności, które w odróżnieniu od pozostałych ryzyk opisanych w sekcji C., nie jest objęte wymogiem kapitałowym w ramach formuły standardowej SCR. Unum Życie zarządza tym ryzykiem poprzez utrzymanie wystarczającej ilości aktywów płynnych by zagwarantować długoterminową płynność. W bieżącej działalności inwestycyjnej Unum Życie uwzględnia aspekt zarządzania płynnością zgodnie z zasadą Ostrożnego Inwestora i lokuje środki pieniężne w instrumenty o wysokim poziomie bezpieczeństwa. Zarządzanie pozycją krótkoterminową odbywa się poprzez wdrożone procesy monitoringu codziennego ekspozycji w zakresie płynności, który bazuje na ustalonych limitach. Limity te określają w szczególności możliwość pokrycia przez Spółkę znanego i planowanego oraz istotnie wyższego niż zakładanego zapotrzebowania na środki pieniężne z tytułu bieżącej działalności ubezpieczeniowej.

Unum Życie utrzymuje bezpieczny poziom gotówki na rachunkach bieżących gwarantujący pełną zdolność do pokrywania krótkoterminowych zobowiązań. Poza tym, portfel inwestycyjny Spółki zawiera również krótkoterminowe papiery dłużne o wysokim stopniu płynności, co pozwala Spółce efektywnie utrzymywać bezpieczny poziom płynności.

Czynności podejmowane w zakresie prowadzonego monitoringu są na bieżąco weryfikowane w celu zapewnienia ich ciągłej skuteczności.

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w technikach ograniczania ryzyka.

C.4.3 Analiza wrażliwości istotnych ryzyk

Unum Życie przeprowadziło testy warunków skrajnych. Spółka brała przy tym pod uwagę istotne i nagłe zmiany na rynkach finansowych i w zachowaniu ubezpieczających. W testach warunków skrajnych uwzględnia się terminy zobowiązań i możliwość likwidacji aktywów w różnych horyzontach czasowych, a także wpływ takich likwidacji na zrealizowane wartości.

C.5. Ryzyko operacyjne

Unum Życie definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, działań ludzi, funkcjonowania systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne, ze względu na stałość występowania i potencjalne skutki uważane jest za istotne.

C.5.1 Istotne ekspozycje i koncentracje ryzyka

Unum Życie posiada rejestr głównych ryzyk operacyjnych, a wśród nich kluczowe ryzyka operacyjne (wymienione poniżej) specyficzne dla Spółki. Ryzyka te mają przypisaną najwyższą kategorię ważności (tzn. wysoka). Zgodnie z wewnętrznymi przepisami poniższe ryzyka są co roku oceniane, niezależnie od rzeczywistych rezydualnych ekspozycji.

- ryzyko kontynuacji działalności,
- ryzyka bezpieczeństwa informacji;
- ryzyko utraty danych osobowych,
- ryzyko zarządzania dostawcami,
- ryzyko modelu.

Unum Życie nie identyfikuje szczególnie istotnych koncentracji ryzyka operacyjnego. W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. w ryzyku operacyjnym nie wystąpiły istotne zmiany. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił: 10 394 tys. PLN.

C.5.2 Praktyki w zakresie ograniczania i monitorowania istotnego ryzyka

Unum Życie przyjęło jednolity system zarządzania ryzykiem operacyjnym, obejmujący identyfikację, ocenę, monitorowanie, definicję ról i odpowiedzialności za proces zarządzania tym ryzykiem, a także jednolitą kategoryzację ryzyk.

Pomiar ryzyka operacyjnego w Unum Życie realizowany jest poprzez: proces samooceny ryzyka operacyjnego, analizy stworzonych dla wybranych ryzyk tzw. Kluczowych Wskaźników Ryzyka, monitoring wartości strat operacyjnych w relacji do poziomu kapitałów własnych, danych z kontroli i audytu wewnętrznego oraz wiedzy i doświadczeniu kierownictwa poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Wszystkie istotne ryzyka operacyjne znajdują się w obszarze zainteresowań Zarządu. Ryzyka te są oszacowane, do każdego z nich przypisany jest właściciel oraz określone są plany działania, mające na celu zmniejszenie ryzyka.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka operacyjnego realizowane jest w postaci przygotowania i analizy cyklicznych raportów dla Zarządu oraz lokalnego Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem.

C.5.3 Analiza wrażliwości istotnych ryzyk

Unum Życie włącza do swojego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym przeprowadzanie testów warunków skrajnych i analizy scenariuszowej. Wyniki ostatnich scenariuszy nie wskazują na wymóg zwiększenia kapitałów dla ryzyka operacyjnego.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

C.6.1 Ryzyko reputacyjne

Unum Życie definiuje to ryzyko jako ryzyko związane z negatywnym postrzeganiem Spółki przez klientów, partnerów, inwestorów, akcjonariuszy, jednostki nadzoru oraz opinię publiczną.

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Unum Życie oraz ograniczanie prawdopodobieństwa wystąpienia straty reputacyjnej. Unum Życie prowadzi proces sprzedaży z naciskiem na fundamentalne wartości i etyczne podejście do klienta, w tym:

- sprzedaż w oparciu o potrzeby i proces oceny potrzeb,
- rygorystyczne zasady marketingu i komunikacji,
- nadzór nad sprzedażą,
- monitorowanie jakości biznesu i cały program zachowania zgodności z przepisami, oraz rozpatrywanie skarg.

W ramach monitorowania ryzyka reputacji Unum Życie wykonuje monitoring mediów: telewizji, radia, prasy, Internetu pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych i dystrybucji informacji w tym zakresie.

C.6.2. Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne to ryzyko związane z niewypełnieniem przez Unum Życie jej założeń planów strategicznych. Ryzyko strategiczne może mieć negatywny wpływ na wynik finansowy Spółki, a co za tym idzie, zwiększa ryzyko reputacji. Dla każdej linii biznesu ustalane są odrębne cele, określone kluczowymi wskaźnikami. Kluczowe wskaźniki są także podstawą planowania finansowego. Wszystkie założenia są przygotowywane starannie i są realistyczne, są też oparte na wielu latach praktyki i doświadczenia Spółki. Realizacja planów i wskaźników jest monitorowana przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą.

Dla powyższych pozostałych ryzyk w okresie sprawozdawczym Unum Życie nie zidentyfikowało znaczącej koncentracji i zmiany w ekspozycji. Tym samym, nie zostały zmienione techniki ograniczania tych ryzyk.

C.7. Wszelkie inne informacje

Unum Życie włącza do swojego systemu zarządzania ryzykiem przeprowadzanie testów warunków skrajnych i analizy scenariuszowej w odniesieniu do wszystkich istotnych ryzyk, na które narażona jest Spółka.

W 2018 r. Unum Życie wykonało testy w ramach wymogu Komisji Nadzoru Finansowego. Wyniki testu warunków skrajnych wykazały odporność Unum Życie w sytuacji poważnego kryzysu, przy założeniu skrajnie niekorzystnej sytuacji gospodarczej i rynkowej. Spółka wykazywała nadal wystarczający poziom kapitałów własnych. Dodatkowo Spółka wykonała testy warunków skrajnych na potrzeby ORSA, które również wykazały że Spółka zachowuje pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi oraz wystarczającą płynność w wszystkich tych scenariuszach.

Scenariusze ryzyk są opracowywane przez grupę ekspertów reprezentujących różne obszary jego działalności. Podlegają one również krytycznej ocenie przez Zarząd z uwzględnieniem działań zarządczych, które są zakładane w przypadku realizacji danego scenariusza ryzyk.

D. Wycena do celów wypłacalności

D.1. Aktywa

Wartość aktywów ogółem wyznaczona na potrzeby wypłacalności według stanu na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 887,6 mln PLN.

W Tabeli 5 przedstawiono wycenę na potrzeby wypłacalności wszystkich klas aktywów na 31 grudnia 2018 r. wraz z ich wyceną na potrzeby sprawozdań finansowych.

Aktywa	Wycena na potrzeby wypłacalności (tys. PLN)	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (tys. PLN)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 223	4 958
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	2 005	8 635
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	797 573	789 412
Obligacje państwowe	770 479	762 319
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	476	476
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	26 618	26 618
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	55 845	55 845
Pożyczki pod zastaw polis	38 493	38 493
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	- 24 344	1 766
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	- 5 588	1 376
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	- 18 551	390
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	- 205	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	3 404	3 404
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	593	694
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	1 857	2 748
Aktywa ogółem (wartość na potrzeby wypłacalności)	887 649	1 000 322

Tabela 5: Wycena aktywów na 31 grudnia 2018 r.

W zamieszczonym poniżej opisie przedstawiono główne założenia i metody zastosowane przy wycenie aktywów do celów wypłacalności wraz z wyjaśnieniem powodów ewentualnych istotnych różnic pomiędzy wyceną do celów wypłacalności a wyceną na potrzeby sprawozdań finansowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W związku z występowaniem przejściowych różnic między wykazaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową, Spółka ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Podstawą ustalenia aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na potrzeby sprawozdań finansowych są różnice przejściowe wynikające przede wszystkim z:

- wyceny lokat,
- rezerw na świadczenia pracownicze,
- rozliczeń międzyokresowych kosztów,
- odpisów aktualizujących wartość należności.

Na potrzeby bilansu zgodnego z reżimem sprawozdawczym Wypłacalność II aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustaloną według zasad Wypłacalność II, a ich wartością podatkową. Poza różnicami przejściowymi wymienionymi powyżej na wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów wypłacalności wpływają różnice przejściowe wynikające przede wszystkim z:

- ujęcia w bilansie sporządzonym wg zasad Wypłacalność II kwot należnych z tytułu reasekuracji,
- różnic w wycenie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych na potrzeby bilansu wg zasad Wypłacalność II w stosunku do wyceny wykazanej w sprawozdaniu finansowym Spółki.

Na 31 grudnia 2018 r. Spółka nie rozpoznaje aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego związanych z nierozliczonymi stratami podatkowymi.

Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustalonych według zasad Wypłacalność II na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 12 223 tys. PLN i stanowi 1,4% sumy aktywów ogółem oraz 1,7% nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami.

Spółka nie wprowadziła zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter aktywów oraz stosowane metody wyceny Spółka nie przyjmuje na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny zostały wycenione dla potrzeb wypłacalności w wartości godziwej odpowiadającej możliwej do uzyskania cenie sprzedaży tychże aktywów. W tej kategorii aktywów na potrzeby wypłacalności Spółka ujmuje tylko posiadane samochody. Ich wyceny dokonuje w oparciu o wartość pojazdu podaną w obowiązującym na 31 grudnia 2018 r. ubezpieczeniu komunikacyjnym AC. Ze względu na charakter tych aktywów oraz stosowane metody wyceny Spółka nie przyjmuje na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Istotne różnice pomiędzy wyceną aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną dla celów rachunkowości

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny zostały dla potrzeb wypłacalności wycenione w wartości godziwej, podczas gdy dla celów rachunkowości aktywa te wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowych funduszem kapitałowym)

Obligacje państwowe

Spółka wycenia obligacje skarbowe w wartości godziwej wyznaczonej na podstawie kursu zamknięcia na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie z uwzględnieniem zarachowanych odsetek. W przypadku obligacji skarbowych nienotowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych Spółka dopuszcza ustalenie wartości godziwej na podstawie kursu zamknięcia z ostatniego dnia wyceny w okresie sprawozdawczym na rynku międzybankowym z systemu Reuters. Spółka ocenia oba rynki (rynek międzybankowy oraz GPW) jako rynki aktywne dla notowanych na tych rynkach obligacji skarbowych.

Różnica pomiędzy wyceną obligacji skarbowych na potrzeby wypłacalności a wyceną do celów rachunkowości na 31 grudnia 2018 r. wynika z faktu, iż część posiadanych przez Spółkę obligacji skarbowych została zakwalifikowana do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności i w związku z tym na potrzeby sprawozdań finansowych jest wyceniana wg skorygowanej ceny nabycia, podczas gdy na potrzeby wypłacalności – w wartości godziwej.

Spółka nie wprowadziła zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny obligacji skarbowych dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych aktywów oraz stosowane metody wyceny Spółka nie przyjmuje na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych otwartych, prezentowane w pozycji „Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania”, wyceniane są w wartości godziwej wyznaczonej na podstawie notowań opublikowanych przez zarządzające tymi funduszami towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Wycena tych aktywów jest równa ich wycenie końcowej na 31 grudnia 2018 r. Spółka nie rozpoznaje różnic pomiędzy wyceną tychże aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną do celów rachunkowości. Ponadto Spółka nie wprowadziła zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny jednostek uczestnictwa dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych aktywów oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Depozyty bankowe inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

W pozycji „Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych” na 31 grudnia 2018 r. Spółka prezentuje depozyty o terminie zapadalności 2 stycznia 2019 r., wycenione w wartości godziwej z uwzględnieniem zarachowanych odsetek. Spółka nie rozpoznaje różnic pomiędzy wyceną tychże aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną do celów rachunkowości. Ponadto Spółka nie wprowadziła zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny depozytów bankowych dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych aktywów oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Aktywa ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, obejmujące wyłącznie jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych otwartych (funduszach zewnętrznych), są wyceniane w wartości godziwej wyznaczonej na podstawie notowań opublikowanych przez zarządzające tymi funduszami towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Wycena tych aktywów jest równa ich wycenie końcowej na 31 grudnia 2018 r. Spółka nie rozpoznaje różnic pomiędzy wyceną tychże aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną do celów rachunkowości. Ponadto Spółka nie wprowadziła zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny tych aktywów dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na ich charakter oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Pożyczki i hipoteki

Pożyczki pod zastaw polisy

Pożyczki pod zastaw polisy są wyceniane przez Unum Życie w wartości godziwej praw zabezpieczonych na polisach związanych z wartością wykupu tychże polis. Spółka nie rozpoznaje różnic pomiędzy wyceną tychże aktywów na potrzeby

wypłacalności a wyceną do celów rachunkowości. Ponadto Spółka nie wprowadziła zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny pożyczek pod zastaw polisy dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych aktywów oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Kwoty należne z umów reasekuracji

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

Spółka rozpoznaje w aktywach bilansu dla potrzeb wypłacalności kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o wartości odpowiadającej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zawartych umów reasekuracji biernej.

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Spółka rozpoznaje w aktywach bilansu dla potrzeb wypłacalności kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń na życie o wartości odpowiadającej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zawartych umów reasekuracji biernej.

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Spółka rozpoznaje w aktywach bilansu dla potrzeb wypłacalności kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń na życie o wartości odpowiadającej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zawartych umów reasekuracji biernej.

Spółka nie wprowadziła zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny kwot należnych z umów reasekuracji dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Pozostałe należności to należności o terminie zapłaty krótszym niż rok. Mając na uwadze zasadę istotności, Spółka wycenia je i prezentuje dla potrzeb wypłacalności w wartości godziwej równej kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy aktualizujące wartość tychże należności, wynikające z uwzględnienia ryzyka kredytowego i przeprowadzonej przez Spółkę analizy odzyskiwalności. Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny pozostałych należności dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych aktywów oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Środki pieniężne

Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych Spółka prezentuje dla potrzeb wypłacalności w wartości godziwej. Spółka nie rozpoznaje różnic pomiędzy wyceną tychże aktywów na potrzeby wypłacalności a wyceną do celów rachunkowości z wyjątkiem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku dedykowanym zakładowemu funduszowi świadczeń socjalnych, które nie są uwzględnione w bilansie dla celów wypłacalności. Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny środków pieniężnych dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych aktywów oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

W pozycji „Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)” Spółka prezentuje wycenione w wartości godziwej czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz należności z tytułu udziału reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych oraz należności z tytułu udziału w zyskach reasekuratorów. Dokonując oszacowania wartości godziwej czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, Spółka uwzględnia wartość możliwą do odzyskania w przypadku rezygnacji

z kontraktu, co jest powodem różnicy w wycenie dla celów wypłacalności w stosunku do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych. Wyżej wymienione należności z tytułu reasekuracji biernej wyceniono na 31 grudnia 2018 r. w wartości godziwej, równej środkom otrzymanym w wyniku rozliczenia należności od reasekuratora. Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny pozostałych aktywów dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych aktywów oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

W celu dokonania wyceny dla celów wypłacalności posiadanych aktywów Spółka nie stosuje ocen eksperckich, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujęte w bilansie wartości.

Inne istotne różnice w wycenie aktywów dla celów wypłacalności oraz wycenie na potrzeby sprawozdań finansowych

Na potrzeby bilansu statutowego (dla celów rachunkowości) Spółka rozpoznaje aktywowane koszty akwizycji obejmujące część poniesionych kosztów akwizycji przypadającą na przyszłe okresy sprawozdawcze. Aktywowane koszty akwizycji nie występują w bilansie dla celów wypłacalności, co powoduje różnicę między bilansem dla celów wypłacalności a bilansem dla celów rachunkowości.

Wartości niematerialne i prawne podlegają wycenie dla celów wypłacalności w wartości innej niż zero tylko wtedy, gdy mogą one zostać sprzedane na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych wartości niematerialnych i prawnych. Na 31 grudnia 2018 r. Spółka nie identyfikuje wartości niematerialnych i prawnych spełniających to kryterium, dlatego w bilansie sporządzonym wg zasad Wypłacalność II dla wartości niematerialnych i prawnych wykazano wartość zero. W bilansie dla celów rachunkowości ten składnik aktywów podlega wycenie wg ceny nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Całkowita wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółki na potrzeby wypłacalności według stanu na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 17,32 mln PLN.

W Tabeli 6 przedstawione zostały informacje na temat wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na 31 grudnia 2018 r., w podziale na linie biznesowe (wartości w tysiącach PLN).

Linia biznesowa	Wartość najlepszego oszacowania	Margines ryzyka	Rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe
Ubezpieczenia zdrowotne	-213 038	46 976	-166 061
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	431 970	58 168	490 138
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK)	14 771	12 236	27 007
Pozostałe ubezpieczenia na życie	-438 594	104 829	-333 765
Razem:	-204 891	222 209	17 319

Tabela 6: Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Ubezpieczenia zdrowotne

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania uwzględnia wszystkie wpływy i wpływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Najlepsze oszacowanie wyznaczone jest na podstawie projekcji przepływów pieniężnych brutto, przez cały okres trwania ubezpieczenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w artykułach 77 i 78 Dyrektywy Wypłacalność II.

Przyszłe przepływy pieniężne zostały zdyskontowane zgodnie z krzywą stopy procentowej wolnej od ryzyka zadanej przez EIOPA.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Podstawowe założenia ubezpieczeniowe, takie jak umieralność, wypadkowość, zachorowalność, koszty oraz rezygnacje z umów są założeniami najlepszego oszacowania bez dodatkowych marginesów. Założenia są utworzone w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Unum Życie oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych, wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania, uwzględnia wszystkie wpływy i wypływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Najlepsze oszacowanie wyznaczone jest na podstawie projekcji przepływów pieniężnych brutto, przez cały okres trwania ubezpieczenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w artykułach 77 i 78 Dyrektywy Wypłacalność II.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Podstawowe założenia ubezpieczeniowe, takie jak umieralność, koszty oraz rezygnacje i wykupy, są założeniami najlepszego oszacowania bez dodatkowych marginesów. Założenia są utworzone w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Unum Życie oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania uwzględnia wszystkie wpływy i wypływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Najlepsze oszacowanie wyznaczone jest na podstawie projekcji przepływów pieniężnych brutto, przez cały okres trwania ubezpieczenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w artykułach 77 i 78 Dyrektywy Wypłacalność II.

Przyszłe przepływy pieniężne zostały zdyskontowane zgodnie ze strukturą terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka zadanej przez EIOPA.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Podstawowe założenia ubezpieczeniowe, takie jak umieralność, koszty oraz rezygnacje i wykupy, są założeniami najlepszego oszacowania bez dodatkowych marginesów. Założenia są utworzone w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Unum Życie oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

Pozostałe ubezpieczenia na życie

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Projekcja przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania uwzględnia wszystkie wpływy i wypływy pieniężne konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych w pełnym okresie ich trwania.

Najlepsze oszacowanie wyznaczone jest na podstawie projekcji przepływów pieniężnych brutto, przez cały okres trwania ubezpieczenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w artykułach 77 i 78 Dyrektywy Wypłacalność II.

Przyszłe przepływy pieniężne zostały zdyskontowane zgodnie z krzywą stopy procentowej wolnej od ryzyka zadanej przez EIOPA.

Założenia do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Podstawowe założenia ubezpieczeniowe, takie jak umieralność, koszty oraz rezygnacje z umów, są założeniami najlepszego oszacowania bez dodatkowych marginesów. Założenia są utworzone w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Unum Życie oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

Margines ryzyka

Zasady i metody użyte do wyceny wartości najlepszego oszacowania

Margines ryzyka obliczany jest osobno dla każdej linii biznesowej. Spółka wyznacza margines ryzyka zgodnie z formułą standardową, stosując prognozowane wymogi kapitałowe w kolejnych latach, które następnie są dyskontowane zgodnie z krzywą stopy procentowej wolnej od ryzyka zadanej przez EIOPA.

Informacje o stosowanych uproszczeniach przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

W obliczeniach marginesu ryzyka użyto wartości projekcji poszczególnych ryzyk na poziomie podmodułów kapitałowych wymogów wypłacalności dla linii ubezpieczeń życiowych oraz zdrowotnych, a także wyliczonych wymogów kapitałowych na datę wyceny.

Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (najlepsze oszacowanie oraz margines ryzyka) są obarczone niepewnością co do ich wartości, ze względu na zidentyfikowane ryzyka w poniższych obszarach.

- Istnieją ryzyka nieuwjęte w formule standardowej, przykładem jest ryzyko prawne lub regulacyjne mogące mieć swój skutek w regulacjach związanych z produktem ubezpieczeniowym i już zawartymi umowami ubezpieczenia. Poziom niepewności z tym związany jest trudny do oszacowania.
- W przypadku, gdy doświadczenia Spółki nie są wystarczająco wiarygodne, by móc je użyć do ustalenia założeń do wyceny najlepszego oszacowania, istnieje konieczność zastosowania oceny eksperckiej w ustaleniu niektórych założeń. Takie założenia będą aktualizowane przy kolejnych iteracjach wyceny na potrzeby wypłacalności, w szczególności, gdy więcej danych i doświadczenie Spółki na to pozwoli. W związku z tym, że w Unum Życie ryzyko rezygnacji z umów zostało skwantyfikowane jako największe, niepewność wynikająca z oceny eksperckiej założeń co do poziomu rezygnacji lub z nieuchwycenia jego związku z warunkami rynkowymi/ekonomicznymi może mieć wpływ na wartość najlepszego oszacowania.
- W związku z tym, że margines ryzyka jest obliczany formułą, która bazuje również na najlepszym oszacowaniu, powiela zatem taką samą niepewność co do wartości i najlepsze oszacowanie.

Wprawdzie rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (najlepsze oszacowanie oraz margines ryzyka) są obarczone niepewnością co do ich wartości (m.in. ze względu na powyższe ryzyka), to ryzyko związane z ewentualnym niedoszacowaniem jest zaadresowane kapitałem będącym nadwyżką środków własnych ponad poziom całkowitego wymogu kapitałowego na potrzeby wypłacalności.

Istotne różnice między stosowanymi przez Spółkę zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny rezerw na potrzeby określenia wypłacalności a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych.

Tabela 7 zawiera podsumowanie różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w ujęciu ilościowym (wartości w tysiącach PLN).

Linia biznesowa	Wartość najlepszego oszacowania	Margines ryzyka	Rezerwy techniczno- ubezpieczenio- we	Rezerwy t-u na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych	Różnica
Ubezpieczenia zdrowotne	-213 038	46 976	-166 061	41 028	-207 090
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	431 970	58 168	490 138	560 883	-70 745
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK)	14 771	12 236	27 007	56 444	-29 437
Pozostałe ubezpieczenia na życie	-438 594	104 829	-333 765	17 905	-351 670
Razem:	-204 891	222 209	17 319	676 261	-658 942

Tabela 7: Różnice w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Różnice między stosowanymi przez Unum Życie zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny rezerw na potrzeby określenia wypłacalności a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych są uznawane przez Unum Życie za istotne, jeżeli przekraczają poziom 10 mln PLN.

Ubezpieczenia zdrowotne

- Rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności ustalane są na bazie składki brutto (gdzie rezerwa na bazie składki brutto odnosi się do różnicy pomiędzy sumą wszystkich zobowiązań, przyszłych kosztów, a przyszłymi składkami brutto), natomiast na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych rezerwa równa jest rezerwie składki (na bazie pro rata temporis).

Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach

- Rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności ustalane są na bazie składki brutto natomiast na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych na bazie składki netto, gdzie rezerwa na bazie składki brutto odnosi się do różnicy pomiędzy sumą wszystkich zobowiązań, przyszłych kosztów, a przyszłymi składkami brutto, natomiast rezerwa na bazie składki netto odnosi się do różnicy pomiędzy sumą wszystkich zobowiązań, a przyszłymi składkami netto (pokrywającymi koszt zobowiązań).
- Stopa procentowa do dyskontowania: na potrzeby określenia wypłacalności zastosowana została krzywa stopy procentowej wolnej od ryzyka zadana przez EIOPA, natomiast na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych zastosowana jest stała stopa procentowa (stopa techniczna z wyceny produktu), zamrożona na przyszłe lata, lecz nie większa niż maksymalna stopa techniczna wynikająca z regulacji prawnych.
- Projekcja kosztów: rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności biorą pod uwagę wszystkie przyszłe koszty, podczas gdy rezerwy na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych nie uwzględniają żadnych kosztów, za wyjątkiem kosztów obsługi w ubezpieczeniach bezskładkowych, kosztów obsługi wypłaty świadczeń i część kosztów akwizycyjnych wbudowanych w formułę na rezerwę Zillmera.
- Założenia co do rezygnacji z umów i wykupów: w kalkulacji rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności bierze się pod uwagę przyszłe rezygnacje z umów, natomiast w kalkulacji rezerw ustalanych na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych nie zakłada się przyszłych rezygnacji.
- Różnice w podejściu ostrożnościowym w ustalaniu założeń: założenia do kalkulacji rezerw ustalanych na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych zawierają wbudowany margines na konserwatyzm, natomiast w kalkulacji rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności stosuje się założenia ustalone na zasadzie najlepszego oszacowania, bez wbudowanego marginesu.
- Marginesy: rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności składają się z najlepszego oszacowania oraz z marginesu ryzyka, który nie jest uwzględniony w rezerwach statutowych.
- Ograniczenia wartości rezerwy: rezerwy ustalane na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych nie mogą być ujemne oraz nie mogą być niższe niż wartość wykupu, natomiast rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności nie mają takich ograniczeń.

- Rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności zawierają wartość czasową opcji i gwarancji (TVOG). Na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych to nie jest uwzględnione.

Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

- Rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności ustalane są na bazie składki brutto (gdzie rezerwa na bazie składki brutto odnosi się do różnicy pomiędzy sumą wszystkich zobowiązań, przyszłych kosztów, a przyszłymi składkami brutto), natomiast na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych rezerwa równa jest wartości rachunków ubezpieczeniowych funduszy ubezpieczeniowych bez uwzględnienia kosztów, rezygnacji, oraz bez dyskontowania.

Pozostałe ubezpieczenia na życie

- Główne różnice między stosowanymi przez zakład zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny rezerw na potrzeby określenia wypłacalności a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych są takie same jak w przypadku Ubezpieczeń na życie z udziałem w zyskach, za wyjątkiem:
- W rezerwie na potrzeby wyceny w sprawozdaniach finansowych nie stosuje się formuły na rezerwę Zillmera uwzględniającej koszty akwizycyjne.

D.2.1. Inne istotne informacje

Należności z tytułu reasekuracji dla ubezpieczeń zdrowotnych wyniosły -5,6 mln PLN na datę bilansową. Należności z tytułu reasekuracji dla ubezpieczeń na życie wyniosły -18,7 mln PLN na datę bilansową.

Informacje dotyczące należności od spółek celowych

Spółka nie posiada należności od spółek celowych.

Oświadczenie dotyczące zastosowania korekty dopasowującej

Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania Spółka nie stosuje korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b dyrektywy 2009/138/WE.

Oświadczenie dotyczące stosowania przez Spółkę korekty z tytułu zmienności

Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania Spółka nie stosuje korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d dyrektywy 2009/138/WE.

Oświadczenie dotyczące stosowania przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka

Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania Spółka nie stosuje przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c dyrektywy 2009/138/WE.

Oświadczenie dotyczące stosowania przejściowego odliczenia

Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania Spółka nie stosuje przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d dyrektywy 2009/138/WE.

Informacje dotyczące istotnych zmian w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego

Istotne zmiany w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wynikały z aktualizacji założeń ubezpieczeniowych takich jak umieralność, wypadkowość, zachorowalność, kosztów oraz rezygnacji z umów w wyniku cyklicznego, corocznego procesu badania doświadczeń Unum Życie oraz w oparciu o wiedzę ekspercką.

D.3. Inne zobowiązania

W Tabeli 8 przedstawiono wycenę zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na 31 grudnia 2018 r. na potrzeby wypłacalności oraz na potrzeby sprawozdań finansowych.

Zobowiązania	Wycena na potrzeby wypłacalności (tys. PLN)	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych (tys. PLN)
Zobowiązania warunkowe	48	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	1 384	1 384
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	141 705	30 934
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	0	617
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	8 016	8 016
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	17 191	15 181

Tabela 8: Inne zobowiązania.

Zobowiązania warunkowe

W pozycji „Zobowiązania warunkowe” Spółka wykazuje wartość godziwą otrzymanych gwarancji bankowych oszacowaną na podstawie:

- wartości gwarancji bankowych na 31 grudnia 2018 r.,
- prawdopodobieństwa realizacji tychże gwarancji – przyjętego na potrzeby wyceny na poziomie 1%.

Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny zobowiązań warunkowych dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych zobowiązań oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

W pozycji „Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)” Spółka wykazuje rezerwę na koszty niewykorzystanych urlopów (1 184 tys. PLN), rezerwę na odprawy emerytalne dla pracowników (166 tys. PLN) oraz rezerwę na wynagrodzenia za godziny nadliczbowe (34 tys. PLN). Wartość godziwa rezerwy związanej z kosztami niewykorzystanych urlopów została oszacowana jako ekwiwalent pieniężny, należny pracownikowi z tytułu niewykorzystanego urlopu w przypadku ustania stosunku pracy. Wartość godziwą rezerwy na odprawy emerytalne dla pracowników oszacowano uwzględniając zarówno wysokość wynagrodzenia pracownika, jak i związane z wiekiem i stażem pracy pracownika prawdopodobieństwo utrzymania zatrudnienia w Spółce aż do osiągnięcia przez pracownika wieku emerytalnego. Natomiast wartość rezerwy na wynagrodzenia za godziny nadliczbowe została obliczona w wysokości równej wynagrodzeniu należnemu pracownikowi z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych. Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny pozostałych rezerw dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych zobowiązań oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W związku z występowaniem przejściowych różnic między wykazaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową, Spółka tworzy rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Podstawą ustalenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na potrzeby rachunkowości są różnice przejściowe wynikające przede wszystkim z:

- aktywowanych kosztów akwizycji,
- wyceny lokat.

Na potrzeby bilansu zgodnego z reżimem sprawozdawczym Wypłacalność II rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się na podstawie różnic przejściowych pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalona według

zasad Wyłączalność II a ich wartością podatkową. Podstawą ustalenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów wypłacalności są różnice przejściowe wynikające przede wszystkim z:

- odmiennej metodyki wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz dla celów rachunkowości,
- wyceny lokat,
- pozostałych pozycji.

Różnica pomiędzy wartością rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyznaczoną dla celów rachunkowości a wartością wyznaczoną dla celów wypłacalności wynika przede wszystkim z:

- braku aktywowanych kosztów akwizycji w bilansie dla celów wypłacalności,
- odmiennej metodyki wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz dla celów rachunkowości.

Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tej rezerwy oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Pozostałe zobowiązania handlowe to zobowiązania o terminie zapłaty krótszym niż rok. Spółka wycenia je i prezentuje dla potrzeb wypłacalności w wartości godziwej oszacowanej jako kwota wymaganej zapłaty z uwzględnieniem oceny własnej zdolności kredytowej. Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny pozostałych zobowiązań handlowych dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych zobowiązań oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Pozostałe zobowiązania

W pozycji „Pozostałe zobowiązania” Spółka prezentuje bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, wycenione w wartości godziwej oszacowanej jako kwota wymaganej zapłaty z uwzględnieniem oceny własnej zdolności kredytowej w przyszłości oraz zobowiązania z tytułu udziału reasekuratorów w składce. Wartość godziwa udziału reasekuratorów w składce została oszacowana w wysokości środków zapłaconych w wyniku rozliczenia wzajemnych rozrachunków z reasekuratorem. Pozostałe zobowiązania to zobowiązania o terminie zapłaty krótszym niż rok. Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w stosowanych zasadach ujmowania i wyceny pozostałych zobowiązań dla celów wypłacalności w okresie sprawozdawczym. Ze względu na charakter tych zobowiązań oraz stosowane metody wyceny nie przyjęto na potrzeby wyceny dla celów wypłacalności założeń i ocen dotyczących źródeł niepewności oszacowania.

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

W pozycji „Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej” Spółka prezentuje przeterminowane zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Unum Życie nie stosowało alternatywnych metod wyceny.

D.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące wyceny do celów wypłacalności zostały zawarte w rozdziałach D.1-D.3.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

Wartość podstawowych środków własnych na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 685,3 mln PLN.

E.1.1. Informacje na temat istotnych warunków głównych pozycji środków własnych posiadanych przez Spółkę

W Tabeli 9 przedstawione zostały informacje dot. podstawowych środków własnych wykazanych przez Unum Życie na 31 grudnia 2018 r., wraz z informacją o wysokości środków własnych dopuszczonych na pokrycie wymogów kapitałowych (wartości w tysiącach PLN).

Środki własne	Łącznie	Kategoria 1 nieograniczone	Kategoria 1 ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
Kapitał zakładowy	60 000	60 000		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	45 000	45 000		0	
Rezerwa uzgodnieniowa	580 259	580 259			
Razem	685 259	685 259	0	0	0
Środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	685 259	685 259	0	0	0
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego	685 259	685 259	0	0	0

Tabela 9: Struktura oraz jakość środków własnych na 31 grudnia 2018 r.

Środki własne Unum Życie na 31 grudnia 2018 r. składają się z następujących komponentów:

- kapitału podstawowego (zakładowego) w wysokości 60 mln PLN
- kapitału zapasowego równego nadwyżce ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej w wysokości 45 mln PLN
- rezerwy uzgodnieniowej równej 580 mln PLN

Rezerwa uzgodnieniowa składa się z:

- różnic w wycenie pomiędzy bilansem statutowym a bilansem sporządzonym w reżimie sprawozdawczym Wypłacalność II
- innych niż kapitał podstawowy i zapasowy składników kapitałów własnych (kapitału z aktualizacji wyceny, zysków zatrzymanych z lat ubiegłych oraz zysku z bieżącego roku obrotowego)

pomniejszonych o

- przewidywane dywidendy w wysokości 16,7 mln PLN.

W Tabeli 10 zamieszczono ilościowe wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy wartością kapitału własnego wykazaną w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną na potrzeby wypłacalności.

Pozycja	Wartość na 31 grudnia 2017 r. (tys. PLN)	Wartość na 31 grudnia 2018 r. (tys. PLN)	Dynamika* (%)
Kapitał własny wykazany w sprawozdaniu finansowym	224 789	260 723	16%
Brak wartości niematerialnych i prawnych w bilansie na potrzeby wypłacalności	-3 162	-2 765	-13%
Brak aktywowanych kosztów akwizycji w bilansie na potrzeby wypłacalności	-80 108	-84 915	6%
Różnica w wartości lokat	3 990	8 161	105%
Różnica w wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 074	7 265	3%
Różnica w wartości nieruchomości, maszyn i urządzeń	-5 813	-6 630	14%
Rozpoznanie w bilansie na potrzeby wypłacalności kwot należnych z tytułu reasekuracji	-25 204	-26 110	4%
Różnica w wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	626 314	658 942	5%
Różnica w wartości rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-104 155	-110 771	6%
Pozostałe różnice	-5 065	-1 914	-62%
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami obliczona na potrzeby wypłacalności	638 660	701 985	10%

* Wyrażony w ujęciu procentowym wzrost lub spadek wartości na 31 grudnia 2018 r. w porównaniu do wartości na 31 grudnia 2017 r.

Tabela 10: Różnice pomiędzy wartością kapitału własnego a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną na potrzeby wypłacalności na 31 grudnia 2018 r.

Różnica pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności wynika przede wszystkim z różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i dla celów wypłacalności, braku aktywowanych kosztów akwizycji w bilansie dla celów wypłacalności oraz ze związanej z wyżej wymienionymi różnicami odmiennej wysokości rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Spółka zarządza środkami własnymi w celu ciągłego zagwarantowania pokrycia wymogów kapitałowych na poziomie nie niższym niż wymagany przepisami prawa m.in. poprzez sporządzanie i monitorowanie wykonania krótko i średnioterminowych planów finansowych (o horyzoncie czasowym co najmniej 3-letnim).

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Minimalny wymóg kapitałowy

Wartość minimalnego wymogu kapitałowego na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 72,6 mln PLN.

Współczynnik pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) środkami własnym wyniósł 944%.

Tabela 11 zawiera informacje dotyczące danych wejściowych wykorzystywanych przez Unum Życie do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego (wartości w tysiącach PLN).

Pozycja	Wartość na 31 grudzień 2018 r. (tys. PLN)
Liniowy minimalny wymóg kapitałowy (LMCR)	27 740
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	290 477
Łączny minimalny wymóg kapitałowy	72 619
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	16 026
Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)	72 619

Tabela 11: Informacje dotyczące danych wejściowych wykorzystywanych przez Unum Życie do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego.

Kapitałowy wymóg wypłacalności

Wartość kapitałowego wymogu wypłacalności na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 290,5 mln PLN. Współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) środkami własnymi wyniósł 236%.

Tabela 12 zawiera wartości wymogu wypłacalności na 31 grudnia 2018 r. w podziale na poszczególne moduły ryzyka.

Pozycja	Wartość na 31 grudzień 2018 r. (tys. PLN)
Ryzyko rynkowe	48 602
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	541
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	292 809
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	96 880
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0
Dywersyfikacja	-90 611
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR)	348 220
Ryzyko operacyjne	10 394
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	-68 137
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	290 477

Tabela 12: SCR w podziale na moduły ryzyka (formuła standardowa).

Na potrzeby obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka stosuje formułę standardową, zgodną z wytycznymi EIOPA.

- Spółka stosuje uproszczone obliczanie wymogu kapitałowego dla podmodułu ryzyka katastroficznego w grupowych ubezpieczeniach na życie, które jest zgodne z Art. 96 rozporządzenia delegowanego.
- Przy obliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka nie stosowała parametrów specyficznych, o których mowa w art. 104 ust. 7 dyrektywy 2009/138/WE.

W okresie sprawozdawczym kapitałowy wymóg wypłacalności oraz minimalny wymóg kapitałowy nie ulegały istotnym zmianom.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na *duracji* do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na *duracji* na potrzeby obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Nie dotyczy. Kapitałowy wymóg wypłacalności jest wyznaczany w Unum Życie w oparciu o formułę standardową.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W 2018 r. nie wystąpiła niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym ani kapitałowym wymogiem wypłacalności.

E.6. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące zarządzania kapitałem zostały zawarte w rozdziałach E.1-E.5.

Załączniki

W sekcji Załączniki zamieszczone zostały następujące formularze:

Kod	Formularz sprawozdawczy
• S.02.01.02	Bilans
• S.05.01.02	Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
• S.05.02.01	Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju
• S.12.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
• S.23.01.01	Środki własne
• S.25.01.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
• S.28.01.01	Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

W związku z profilem prowadzonej działalności oraz stosowanym modelem wyceny na potrzeby wypłacalności, Spółka nie wykazuje pozycji w następujących formularzach.

Kod	Formularz sprawozdawczy
• S.17.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
• S.19.01.21	Informacje o szkodach dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
• S.22.01.21	Wpływ gwarancji długoterminowych oraz środków przejściowych
• S.25.02.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – formuła standardowa i częściowy model wewnętrzny
• S.25.03.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – pełny model wewnętrzny
• S.28.02.01	Minimalny wymóg kapitałowy – zakłady prowadzące działalność w różnych działach ubezpieczeń

Załącznik I
S.02.01.02
Bilans (w tys. PLN)

Aktywa		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	12 223
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	2 005
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	797 573
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	770 479
Obligacje państwowe	R0140	770 479
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	476
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	26 618
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	55 845
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	38 493
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	38 493
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	-24 344
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	-24 138
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	-5 588
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	-18 551
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	-205
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	0
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	3 404
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	593
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	1 857
Aktywa ogółem	R0500	887 649
Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	-9 688
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-166 061
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	-213 038
Margines ryzyka	R0640	46 976
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	156 373
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	-6 624
Margines ryzyka	R0680	162 997
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	27 007
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	14 771
Margines ryzyka	R0720	12 236
Zobowiązania warunkowe	R0740	48
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	1 384
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	141 705
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	0
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	8 016
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	17 191
Zobowiązania ogółem	R0900	185 663
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	701 985

Załącznik I
S.05.01.02
Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (w tys. PLN)

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane										
Brutto	R1410	88 499	85 904	14 581	73 054	0	0	0	0	262 038
Udział zakładu reasekuracji	R1420	3 614	403	52	5 058	0	0	0	0	9 127
Netto	R1500	84 885	85 501	14 529	67 996	0	0	0	0	252 911
Składki zarobione										
Brutto	R1510	88 373	85 904	14 581	73 018	0	0	0	0	261 876
Udział zakładu reasekuracji	R1520	3 616	403	52	5 059	0	0	0	0	9 131
Netto	R1600	84 757	85 501	14 529	67 959	0	0	0	0	252 746
Odszkodowania i świadczenia										

Brutto	R1610	34 381	23 690	4 214	27 867	0	0	-81	-828	89 243
Udział zakładu reasekuracji	R1620	1 936	338	0	1 484	0	0	0	0	3 758
Netto	R1700	32 445	23 352	4 214	26 383	0	0	-81	-828	85 485
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710	-2 220	-55 448	-1 253	-1 500	0	0	0	0	-60 421
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-52	0	0	-12	0	0	0	0	-65
Netto	R1800	-2 168	-55 448	-1 253	-1 488	0	0	0	0	-60 357
Koszty poniesione	R1900	36 935	29 720	5 613	30 656	0	0	0	0	102 925
Pozostałe koszty	R2500									0
Koszty ogółem	R2600									102 925

Załącznik I

S.05.02.01

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (w tys. PLN)

		Kraj siedziby	5 najważniejszych krajów (według wysokości składki przypisanej brutto) - zobowiązania związane z ubezpieczeniami na życie					5 najważniejszych krajów i Kraj siedziby
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400		US					
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Składki przypisane								
Brutto	R1410	262 038	0					262 038
Udział zakładu reasekuracji	R1420	9 127	0					9 127
Netto	R1500	252 911	0					252 911
Składki zarobione								
Brutto	R1510	261 876	0					261 876
Udział zakładu reasekuracji	R1520	9 131	0					9 131
Netto	R1600	252 746	0					252 746
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	90 152	-909					89 243
Udział zakładu reasekuracji	R1620	3 758	0					3 758
Netto	R1700	86 395	-909					85 485
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	-60 421	0					-60 421
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-65	0					-65
Netto	R1800	-60 357	0					-60 357
Koszty poniesione	R1900	102 925	0					102 925
Pozostałe koszty	R2500							0
Koszty ogółem	R2600							102 925

Załącznik I

S.12.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (w tys. PLN)

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami				
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0		0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0		0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka										
Najlepsze oszacowanie										
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	431 970		14 771	0		-438 594	0	0	8 147
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-2 644		-205	0		-15 907	0	0	-18 756
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	434 614		14 976	0		-422 687	0	0	26 903
Margines ryzyka	R0100	58 168	12 236			104 829		0	0	175 233

Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0		0		0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0		0		0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	490 138	27 007		-333 765		0	0	183 380

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami				
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka							
Najlepsze oszacowanie							
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030		-213 038	0	0	0	-213 038
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080		0	0	0	-5 588	-5 588
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090		-213 038	0	0	5 588	-207 450
Margines ryzyka	R0100	46 976			0	0	46 976
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych							
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	-166 061			0	0	-166 061

Załącznik I
S.23.01.01
Środki własne (w tys. PLN)

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	60 000	60 000		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	45 000	45 000		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	580 259	580 259			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
--	--------------	---	--	--	--	--

Odliczenia

Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	685 259	685 259	0	0	0

Uzupełniające środki własne

Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
--	--------------	---	--	--	---	--

Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0

Dostępne i dopuszczone środki własne

Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	685 259	685 259	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	685 259	685 259	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	685 259	685 259	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	685 259	685 259	0	0	
SCR	R0580	290 477				
MCR	R0600	72 619				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	235,91%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	943,63%				

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	701 985
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	16 727
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	105 000
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	580 259

Oczekiwane zyski

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	1 053 445
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	1 053 445

Załącznik I

S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową (w tys. PLN)

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	USP	Uproszczenie
		C0110	C0090	C0100
Ryzyko rynkowe	R0010	48 602		
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	541		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	292 809		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	96 880		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0		
Dywersyfikacja	R0060	-90 611		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	348 220		

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		
Ryzyko operacyjne	R0130	10 394
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-68 137
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	290 477
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	290 477
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Załącznik I
S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (w tys. PLN)

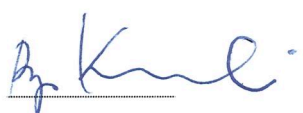
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	357 111	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	77 503	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	14 976	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		26 359 784

		Ogólne obliczenie MCR
		C0070
Liniowy MCR	R0300	27 740
SCR	R0310	290 477
Górny próg MCR	R0320	130 715
Dolny próg MCR	R0330	72 619
Łączny MCR	R0340	72 619
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	16 026
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	72 619

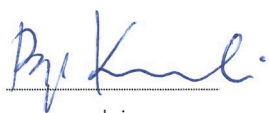
Podpisy

Raport „Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej (SFCR)” sporządzony jest przez Unum Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. za rok obrotowy 2018 i obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu:

Aneta	Podyma-Milczarek	Prezes Zarządu	15. 04. 2019	
imię	nazwisko	funkcja	data	podpis
Robert	Gowin	Członek Zarządu	15. 04. 2019	
imię	nazwisko	funkcja	data	podpis
Borys	Kowalski	Członek Zarządu	15. 04. 2019	
imię	nazwisko	funkcja	data	podpis

Podpis osoby dokonującej obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

Borys	Kowalski	Aktuariusz	15. 04. 2019	
imię	nazwisko	funkcja	data	podpis

Numer w rejestrze aktuariuszy: 0172.

**Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta
dla Rady Nadzorczej
Unum Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A.**

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Unum Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. („Towarzystwo”, „Jednostka”) z siedzibą 00-854 Warszawa, Al. Jana Pawła II 17, na dzień 31 grudnia 2018 roku i za rok obrotowy zakończony tego dnia sporządzonego zgodnie z następującymi przepisami:

- Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. 2019.381 z dnia 17 stycznia 2019 roku z późniejszymi zmianami) („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”);
- Tytuł I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L 12 z 17 stycznia 2015 roku, str. 1 z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie”);

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów Art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Unum Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. sporządzane na dzień 31 grudnia 2018 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzeniem delegowanym.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do wymogów Art. 290 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 roku w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską (Dz. U. z 2017 r., poz. 2284) („Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej”), zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta*.

Jesteśmy niezależni od Towarzystwa zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Spółki zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie z dn. 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1089 z późn.zm) („Ustawa o biegłych rewidentach”).

BDO Sp. z o.o. Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS: 0000293339, Kapitał zakładowy: 1.000.000 PLN., NIP 108-000-42-12. Biura regionalne BDO: Katowice 40-004, al. Korfantego 2, tel: +48 32 359 50 00, katowice@bdo.pl; Kraków 30-415, ul. Wadowicka 8a, tel: +48 12 378 69 00, krakow@bdo.pl; Poznań 60-650, ul. Piątkowska 165, tel: +48 61 622 57 00, poznan@bdo.pl; Wrocław 53-332, ul. Powstańców Śląskich 7a, tel: +48 71 734 28 00, wroclaw@bdo.pl

BDO Sp. z o.o. jest członkiem BDO International Limited, brytyjskiej spółki i częścią międzynarodowej sieci BDO, złożonej z niezależnych spółek członkowskich.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Objaśnienie ze zwróceniem uwagi- cel sporządzenia i ograniczenia wykorzystania

Zwracamy uwagę na cel sporządzenia niniejszego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej opisany w Podsumowaniu sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów Art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i może nie być odpowiednie do wykorzystania w innych celach. Nasza opinia nie jest zmodyfikowana w odniesieniu do tej kwestii.

Inne kwestie

Unum Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. sporządziło sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2018 roku i za rok obrotowy zakończony tego dnia zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, do którego dnia 15 kwietnia 2019 roku wydane zostało odrębne sprawozdanie biegłego rewidenta z badania.

Odpowiedzialność Zarządu Jednostki

Zarząd jednostki jest odpowiedzialny za sporządzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej i jego rzetelną prezentację zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzeniem delegowanym. Zarząd jednostki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej.

Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania.

Koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie opinie i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu z badania są wyrażane z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zмовы, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Towarzystwa;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad rachunkowości do celów wypłacalności oraz zasadność szacunków oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Towarzystwa;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w tym ujawnienia, oraz rzetelność zaprezentowanych w nim informacji.

Sprawozdanie na temat innych wymogów i regulacji

Naszym obowiązkiem, zgodnie z wymogami Rozporządzenia w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, było zamieszczenie w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta innych informacji dotyczących Jednostki oraz zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowych.

Ogólna charakterystyka Towarzystwa (dane identyfikujące)

Jednostka działa pod firmą Unum Życie Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A.

Siedzibą Towarzystwa jest 00-854 Warszawa, Al. Jana Pawła II 17

Jednostka działa na podstawie:

- statutu Towarzystwa sporządzonego w formie aktu notarialnego z dnia 19 października 1998 roku (Rep. A nr 10930/98) wraz z późniejszymi zmianami,
- Kodeksu spółek handlowych,
- Zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 października 1998 roku.

24 kwietnia 2001 roku Jednostka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla M. St. Warszawy w Warszawie, XIX Wydział Gospodarczy Sekcja Rejestrowa pod numerem KRS 0000008906.

Jednostka ma nadany numer identyfikacji podatkowej NIP: 5262262838 oraz numer REGON: 013281575

Kapitał zakładowy na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 60 000 000,000 zł.

Stwierdzenie uzyskania od zakładu żądanych informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

Zarząd Jednostki złożył wszystkie żądane przez biegłego rewidenta oświadczenia, wyjaśnienia i informacje niezbędne do przeprowadzania badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania oraz biegły rewident nie był ograniczony w doborze właściwych metod badania.

Zarząd Towarzystwa złożył, w dniu wydania niniejszego sprawozdania, pisemne oświadczenie o prawidłowości sporządzenia i prezentacji sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Pozostałe informacje dotyczące sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

W toku przeprowadzonego badania nie zidentyfikowano niezgodności z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzeniem delegowanym, które mogłyby mieć istotny wpływ na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej.

Informujemy, iż:

- wartość aktywów dla celów wypłacalności została ustalona zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II Rozporządzenia delegowanego,
- wartość zobowiązań dla celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności została ustalona zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II Rozporządzenia delegowanego,
- wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności została ustalona zgodnie z art. 224-235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem III Rozporządzenia delegowanego,
- kapitałowy wymóg wypłacalności został obliczony zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz rozdziałami V i X Rozporządzenia delegowanego,
- minimalny wymóg kapitałowy został obliczony zgodnie z art. 271-275 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałami VII i X Rozporządzenia delegowanego.

Ponadto potwierdzamy, że Towarzystwo dokonało oceny jakości środków własnych i ustaliło wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i wysokość dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego zgodnie z art. 238 i art. 240-248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem IV Rozporządzenia delegowanego.

Towarzystwo posiada dopuszczone środki własne w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności oraz dopuszczone podstawowe środki własne w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy.

Towarzystwo przedstawiło w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w sprawozdaniach finansowych.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Michał Włodarczyk.

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie
wpisana na listę firm audytorskich pod numerem 3355

w imieniu której działa kluczowy biegły rewident

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Michał Włodarczyk', with a long horizontal flourish extending to the right.

Michał Włodarczyk
Biegły Rewident
nr w rejestrze 12436

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2019 roku